

Előfizetési díj:

14-26
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint. =

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Gazdasági önállóság.

(II.) Mult számunkban a gazdasági önállóság kérdésével foglalkozva, rá mutatunk a vámközösség híveinek egyik-másik argumentumára. Ezek az argumentumok csak elméleti értékűek, amelyeket az élet könnyen lecáfolhat. A közösség hívei azonban álláspontjukat számadatokkal is védelmezik.

A statisztika azt mutatja, hogy nyers-terményeink kivitele a nemzet legelső jövedelmi forrása. Akik tehát attól félnek, hogy különválás esetén elvesztenék nyers-terményeink legközelebbi külföldi piacait, nevezetesen Ausztria fogyasztását, azok határozottan katasztrófának tartják a vámsorompók felállítását.

A két utóbbi év átlaga szerint évenként négy és fél millió métermázsza búzát, két és fél millió mm. rozsot, két millió mm. árpát, két és negyed millió mm. zabot, 200 ezer mm. kukoricát, hat millió és 200 ezer mm. lisztet visznek ki Ausztriába. Főzelék, gyümölcs, növények és növényrészek kivitele átlag három millió mm.

Vágó és igásállatokból való kivitelünk 80%-a Ausztriába megy, ami mintegy 920 ezer darab állatot tesz ki 200 millió korona értékben. Élő szárnyast pedig 4 millió darabot exportálunk Ausztriába.

Zzirból és szalonnából 130 ezer métermázsza a kivitel. Hordóbort pedig az utolsó esztendő alatt, amikor az olasz borok versenyével is meg kellett küzdenünk, 700 ezer métermázsát szállítottunk Ausztriába.

Ezek a roppant számok mutatják, hogy mit jelent Magyarország gazdasági életében az Ausztriába való kivitel. Azok részéről, akik meg vannak győződve arról, hogy az önálló berendezkedés versenyképességünk esökkenését vonja maga után s az osztrák piacokról leszorulunk, nem tartjuk tulzotaknak az aggodalmakat. Különösen a közép-birtokos osztályra nézve tartják a kockázatosnak a szakítást, amely meggyöngített gazdasági ereje miatt a krízissel szemben kevés ellenálló képességet tudna kifejteni.

Mindezekkel szemben azonban nem szabad kifejejtnei a számításból azt, hogy nem csak mi vagyunk Ausztriára utalva, hanem Ausztria is kényszerhelyzetben van Magyarországgal szemben. Évszázadokra visszanyúló gazdasági kapesokat a vámsorompók szét nem vághatnak. Ausztria lekötötte a magyarországi fogyasztást iparának; viszont azonban Magyarország századokon keresztül Ausztria élettára volt. Innét szerezte be mindennapi fogyasztási cikkeit s iparának nyers anyagát. Mind a két állam kénytelen volna tehát különválás esetén módot keresni arra, hogy kölcsönös érdekeit biz-

tosítsa. A gazdasági krízisnek tehát élet vehetné egy okos és körültekintő vámpolitika. Ugyanannyira, hogy a szakítás következményeit tulajdonképpen a gyakorlati politika, annak sikerei és baklövésai szabnák meg.

A vámközösségnek manap nagyon kevés híve van Magyarországon. A közösséget lehet sok tudással és lelkesedéssel védelmezni, de sikerrel alig. Az összes argumentumokkal, mint minden gyakorlati kérdéssel szembe állítható egy másik igazság.

És nálunk nagyon megszoktuk, hogy a társadalmi és gazdasági kérdéseket egyéni hajlandóságaink, pártállás, nemzetiségi szempontok szerint bíráljuk el.

A vámközösség védelmezése céltalan és haszontalan munka volna. A gazdasági szétválás kérdése előttünk áll; még ha akarnánk sem térhetnénk ki előle.

Evvel tisztában van mindenki. A közvélemény sürgeti s hívei többségben vannak a parlamentben is; mert hiszen a szabad-elvű kisebbség egy része szintén az önálló vámterület híve. Aki azután szeret felkapaszkodni a népszerűség vesszőparipájára, az gondolkodás nélkül beledobja magát a népszerű áramlatba és semmiféle ellenvéleményt meg nem hallgat. Megingathatatlan hitvé válik, hogy a különválás Magyarország gazdasági erejét meghatványozza.

Emlékeimből.

(2)

— „Uraim tisztelt Gyapjas Gyurka úr! Szállok az Úrhoz! Ez mai szent napon felvirradván, s mutató ujjammal homlokomra bökvén, minek is nagy jelentőséget tulajdonítván Kis-Pál Antal mendikáns, kitaláltuk, hogy e mai napon a mi mindennap megoldalgatott, nevetve püfölt lakótársunknak, az osztály hátulsó padja szemefényének, a collegiumi osengő tiszteletbeli kezelőjének s az eltévedett malacok, libák, réczék ritka ügyességű elkezelőjének stb. stb. ugynevezett Hurka Jósának, tisztességes nevén kisürögdí de nagyürögdí Ürögdí Boldizsár Jósának nevenapja legyen. Üritem e D. város arany homokjában termett tokaji vinkót az ő nagyraabesült egészségére s felszólítom Dudás G. Ferencet, hogy az ünnepelthez intézendő ódáját elzöngeni ne terheltelessék.“

S esengett a vinkóval telt pohár, kirepült a dévaj jókedv a fiuk lelkéből. Tréfálóztak, ettek, ittak, énekeltek s elhatározták, hogy ha pénzük akad, no meg Matkóné néni, a színház jegyszédő-nője kegyelméből, ha megörögtatják, ingyen is elmennek az ünnepelt tiszteletére a színházba, III. Richard előadására s a nevetve esodált Rónai, a tragikus színész meghallgatására.

Csak Egri Ferkót nem lehetett látni a mulatók társaságában. Díjat tüztek ki — egy nagy libacombot — annak a részére, a ki előteremtí. Hasztalan.

— Hagyjátok, ne keressétek — szölt a coetus dirigense komolyan: Ő már ismerte Ferkó baját — nem fogjátok őt megtalálni, ha túvé teszitek

is azt a nagy rezidenciát. — Azt mondom, ne bánásátok most az a gyereket, mert különben . . . s ütésre emelte öklének esontos buzogányát . . . — De hol is lehet az a kölk, — mormogta magában — ma délután még nem láttam. Most pedig — szölt aztán társaihoz — pakoljatok össze mindent, s megyünk a színházba.

Alkonyodott már ekkor a nap; piros fényének utolsó sugarai erőteljesen küzdöttek a diák szoba füstfelhőjével. A ládába vándoroltak a lakoma maradékai, s a dévaj játékok, nóták hangjaiból csak egy-egy érdes dallam utolsó hullámai vergődtek még a komor falak fülkéiben. — Lassan szállingóztak haza a többi szobák lakói az esti sétából s a diákság egy-egy szobába összegyűlve üzte a maga szokott foglalkozását. — Csak az Egri Ferkó szobája volt üres; lakói rajongtak a d. színház tragikus színészéért, Egressy Gábor méltó utódjáért s ott ültek a diák-karzat tisztas magaslátán.

Sötét, néma volt a nagy kollégium; egy-egy elkésett diák lépteinek kopogása szokástalanul hallatszott néha, az is elhalt csakhamar valamelyik szoba ajtója mögött. Főnt a hold vesződött a beborult égen, egy-egy kis nyílason kiszökött sugara éles fehér vonalat rött a barna földön, ijesztgetve a lappangó titkot; utat mutatva az úttalan vándornak; rémképeket festve a nyugtalan, hánykódó képzeletnek.

A néma, hűvös folyosón, az oratórium ajtaja tujáról, hova az ifjuság vasárnaponként istentiszteletre gyűl össze, nehéz sóhaj szölt a csöndben. Ki lehet az a sorsüldözött lélek, itt az ifjuság gondtalan tanyáján s miért kergette, mily

sors zavarta ide, e szent hely ajtajába ily késő alkonyatban!? Istent, vagy embert keresett, mert itt kincset nem halmozott össze a művészi ihlet!

Most lassú, támoigó lépések követik a sóhaj; az alkony gyöngé fényében, a fehér falak mentén egy vékony alak körvonalai vehetők észre. Lassan halad tovább-tovább, végig a néptelen udvaron s eltűnt a lakószobák folyosóján. — A szobák zaja csöndesedik; a pislogó lámpáknál egy-egy álmos diák bólogat az előtte levő könyvbe. — Az előbb oly hangos szoba még üres; vig lakói elmerülve élvezik a művész alkotását.

De ime lassan, halk nyikorgással, mintha az önmaga zajától félne, kinyílik a szoba ajtaja s bus sóhaj száll el ismét az éjji csöndben; majd lassu zokogássá erősödik, s a szegény Egri Ferkó alakja oda hull a szegényes szalmaágyra, hogy hulló könnyeit odatemesse, bánatát annak elzokogja az édesapai ház egyetlen emlékének.

— „Óh, jó apám, ha látnád fiadat, kinek kezét annyiszor kulesoltad imára, ha éreznéd elhagyatott sorsának kinjait; ha tudnád, hogy szemed fénye itt szenved, hogy fiadat az éhség kinjai gyötrik s e . . . gondolatnál ismét zokogva hullott párnájára.“

Az éhség elgyöngítette már erejét; könnyei kezdtek fölszáradni a soány arcon; tompa érzéketlenség zsibbadása nehezedett testére; a más-kor szelid, gyöngéd vonalak torzalakokká vonaglottak arcán.

— Istent imádtam s mintha elhagyott volna; pedig láttam az ég dörgésében, hallottam szavát kis lakásunk falán, ott ült magas trónusán, s

A lelkesedés a kérdést kiragadja a gazdasági problémák közül s átjásza a nemzeti becsvágy terére, ahol nem arról van szó, hogy anyagi értékeket egymással mérjük meg s ha kapni akarunk, adnunk is kell; hanem az az elv uralkodik, hogy olyan intézményekért, amelyek a becsvágyat kielégítik, fel szabad és kell áldozni mindent, ami anyagi érték, ami millióknak kenyér s a nemzetnek a haladás alapja, az önállóság és erő forrása.

Érzelmi momentumok ne vezessenek senkit, mikor ezekről a kérdésekről beszél. Szám és mérleg, pénz és érték, produkció és fogyasztás, nem jobbpárti és balpárti jelszavak döntik el a gazdasági kérdések sorsát. És akármilyen huncut a német, mégis szóba kell vele állnunk, mert elhisz akarunk neki adni, venni is akarunk tőle.

Aki egyik vagy másik iránynak öntudatos híve, az bizonyára összemérte azt, hogy nézete és tudása szerint mit nyer és mit ad fel az ország, ha az önálló vámterületet felállítja, vagy vámközösségben marad. Akit a tapasztalatok vagy a gazdasági kérdésekben való ismeretek nem képesítenek arra, hogy önálló véleményt alkosson magának, az ne induljon vakon egyik után se. Várjunk. Hogy kinek lesz igaza, azt megmutatja az idő.

Ha azonban a közvéleménynek és a választók százezeinek kell irányt szabni: önálló vámterület legyünk e, vagy maradjunk vámközösségben, részünkről az önálló vámterület hívei mellé csatlakozunk.

Ezt a problémát másként, mint az önálló berendezéssel megoldani nem lehet. A közvélemény soha sem nyugszik meg abban, hogy így jobb. Akarja látni az érem másik oldalát is. És ha az aggodalmak valóra válnának is, azokat mindig ellensúlyozhatja egy jó szerződés. Rázkódások következhetnek, de tönk nem. És

az embereket ítélte. Oh mint hullottak a gonoszok a kárhozatba . . . mily éhes vagyok, s hányan jóllaktak ma este! Mikor ott mentem a pék boltja előtt, egy gyermek kezében egy zsömlé volt . . . el akartam venni . . . elszaladni! Jó Istenem! ne vigy minket a kísértetbe! . . . Oh, mint gyötör az éhség. Itt nincs senki. — Igen: Ki látta meg? Talán nem is vétek?! Egri Ferkó felült az ágyában, halgatódzott . . . Semmi nesz. Főlkél, gyorsan remegő kézzel gyújtotta meg a kis maradék gyertyát, melynek halvány fénye alig hatolt el a falakig. A vézna testnek erőt adott az élet ösztöne; oda rohan az egyik ládához, melybe imént rakta el egyik társa a megmaradt ételhulladékot. Lázás elméjében a megrendült hit oltára összeomlott; vagy élt? Ki annak a megmondhatója! — Érezte, hallotta szíve tiltakozó lüktetését . . . és mégis odalépett; remegő ujaival markolt a láda födelébe, a fődél engedett s ő állati mohósággal készült megrohanni az ételt . . . De abban a pillanatban örülten kapott homlokához, ragyogó fény áradt ki a láda üregéből, s szemei meredten szegeződtek a láda szögletébe, honnan — mily megrendítő látomány — dicsfénytől környezve látta e szokat szemébe ragyogni „Ne lopj”. — A pislogó gyertya kihullott kezéből, zörögve hullott le a láda födelé s Egri Ferkó eszméletlenül roskadt a szoba padlójára. — Mi volt a fénylő, mi üzte játékát a szegény éhező fiúval? Egy egyszerű kis katekizmus könyv nyitva felejtett lapja, melyen éppen a 10 parancsolat érzéketlen sorai heverték s köztük a 7-ik parancsolat: „Ne lopj”! — A mélyen vallásos

jobb egy átmenet bajait kiállani, mint örökös bizonytalanságban és kétes remények között élni.

Tavaszi.

Itt a tavasz. A tél ködét, hideg napjait s talán a szegény ember gondját is elűzi a meleget árasztó nap.

Megkönnyebbülve lélegzünk fel a tavasz közeledtére. A tavalyi keserves esztendő nyomorúsággal, a pauperizmus rémével fenyegette az országot. Nehéz gondokkal küzdünk most is és a szántóvető sok keserű napot él még át addig, amíg új termést nem takaríthat be; de a tömegek nyomorának réme már nem kísért. A tavasz meghozta a munkára való alkalmat s a dolgos kéz megkeresheti a mindennapi kenyeret. Keresztül vergődünk egy sanyaru esztendő s hála Istennek, nem volt szükségünk a tömegeket demoralizáló inség akcióra.

A tavalyi aszály után, az általános feljajdulás és aggodalom közepette alig hitte valaki, hogy aránylag könnyen megviaskodunk az inséggel.

De ha túl is vagyunk már a legsúlyosabb bajokon, ha súlyosabb következmények nélkül át is vergődünk az új tavaszba, ne feledjük el soha a múlt év keserves tanulságait, amelyek komoly intelmeket tartalmaznak a jövőre. Áldásnak, bőségnek, jó sikernek és kudarnak egyaránt le kell vonni a tanulságait. És most, mikor a fűszál kiserked és Magyarország áldott földjében megtermékenyül a mag, úgy álljon minden gazda a földjén, mintha templomban volna, mert nincs ennél áldottabb ország ezen a világon. Meghálálja a munkát a föld, biztosan eltartja népét, ha nem is bőségben, de tisztes szegénységben.

De küzdeni és dolgozni kell a kenyérért s küzdeni és áldozni kell azért, hogy az időjárás viszontagságait is ki tudjuk állani.

A múlt esztendő aszálya arra inti a földművelő Magyarországot, hogy védekezék a szárazság perzselő veszedelme ellen.

Amikor az ég csatornái elapadtak s hiába leste a gazda a láthatár peremén a felhőket, nagyszabású tervek fogamzottak meg és hangzotnak szerte szét az egész országban. Öntöző csatornákról, nagyszabású, milliárdba kerülő csatorna rendszerről értekeztek, amelyek kiépítése természetesen az államra hárulna.

Természetes, hogy nem akadt józan fő, amely Magyarország földművelésére nem látta szükségesnek és áldásosnak a csatornák kiépítését. De mikor lesz az meg? Mikor költöthet ez a szegény ország annyit beruházásokra, hogy folyóinak vizével termékenyítse meg szikkadt földjét? Addig százszor ismétlődhetik az aszály.

Érzésű ifju zavart, víziókra hajló agyában az apai házból látott utolsó itélet borzalmait látomást teremtetek, a láda fenekén fekvő nyitott könyv intése isteni jelenéssé magasodott előtte, s lesújtotta a gyenge szervezetet. — Ott feküdt eszméletlenül: az óra járt tovább, mérte az időt érzéketlen egyhangúsággal; a szív percegése összefonódott ketyegésével s e lassu zajba csak néha kiáltott bele a kuvik éles füttyentése.

* * *

A színházban az előadásnak vége volt; a diákság a hallottaktól lelkesülten vitatta meg az előadás nagyszerű jeleneteit, s így zajongva tért vissza tanyájára. Egy pár percre hangossá lett a collégium, hogy ismét helyt adjon az éjszaka némaságának. A vig társak is benyitottak szobájukba, s botorkálva a sötétben, ott találták eszméletlen társukat a földön. Egri Ferkó esete nagy riadalmat keltett köztük. Rögtön ágyba fektették, s eszeveszeten futkostak segítségért. — Csak Szabó János maradt nyugodtan, tekintéllyel osztogatta parancsait, locsolták, vízzel dörzsölték homlokát, költögették; egyik-másik könnyező szemmel nézte szegény társát; míg végre jelentkezni kezdett az élet; Egri Ferkó kinyitotta bágyadt szemét s esdőleg, sóváran nézett János diákra.

— Pusztuljatok, gyerekek, egy kissé innen, menjetek ki; senki se merjen addig bejönni, míg én nem mondom. — S a diák nép lassan kihúzódott a szobából.

— No beszélj Ferkó, mi bajod, fiam. Miért

Ha erre a radikális segítségre még sokáig kell várunk, keressünk közelebb fekvő és könnyebben megszereshető védelmi eszközöket s tanítsuk meg a népet arra: hogyan védekezék az aszály ellen.

Mikor a két kis tehénkéjén szántó paraszt embert munkája közben nézem: hogyan karcolja fel gyenge barmaival a földjét s hogyan boronálja el a hantot rozsz kis szeges szerszámmal, csak azt látom, hogy a mi népünket senki sem oktatja a gazdálkodás tudományára. A példaadás nem hat; meg eszközei is hiányoznak ahhoz, hogy jobban gazdálkodjék.

A múlt esztendő pedig megmutathatta volna neki, hogy a mély szántás mekkora haszon a gazdának s a jól művelt talajon a gabona a szárazsággal is dacol. Vegetál, nyomorog, de tönkre nem megy. Egy kiadás eső felrisszít, más fejlődésre bírja. A rozsz ekével, két egyötört tehénkével azonban nem lehet sokra menni. Jobb barmot, tökéletesebb eszközöket pedig honnét szerezzen a szegény ember?

A magyar földművelő ember még nem tanulta meg azt, hogy mekkora hatalom a szövetkezés. Amit a szövetkezetekről tanult, azok nem alkalmasak arra, hogy helyes utra vezessék. A szövetkezeti boltok a szövetkezeti eszmének csak karrikaturái; az apró hitelszövetkezetek ábécés iskolák, amelyekben takarékoságot tanulhat a nép, ha jó a vezető. A tejszövetkezetek már hatalmas lépést jelentenek a szövetkezés igazi célja: a nép gazdasági megerősítése felé. De a mi földművelő osztályunknak legelőször olyan szövetkezetekre volna szüksége, amelyek gazdálkodását fejlesztenék s az erőket a földművelés szolgálatára tömörítenék.

A múlt esztendő ezeknek is impulzust adott. Az ország több helyén gőzeke szövetkezetek alakultak, amelyek nem csak a nagyobb birtokosoknak, hanem községenként a parasztságunk is nagy szolgálatokat tesznek. Egy lépéssel tehát közeledünk a kooperatív gazdálkodáshoz.

Gazdasági életünk egyoldalúságát a múlt év érzékenyen bebizonyította. Szomorúan tapasztaltuk, hogy nálunk egy aszályos esztendő mekkora válsággal járhat. A tisztán kalászos növények termelése nagyon megfoszulja magát.

Neves nemzetgazdánk már régóta sürgetik, hogy a kalászosok termelésére berendezett egyoldalú gazdálkodási rendszert meg kell változtatni, s át kell kérni a kereskedelmi növények termelésére. De a mi parasztságunk konzervatívizmusán, amellyel a gazdálkodás ősi módjaihoz ragaszkodik, nem fog semmitéle intelem.

Szerencsés gondolat, hogy a kormány elsősorban a kendertermelés fellendítésére gondolt. A kendert és lent a nép már ős idők óta termeli, tehát csak a termelés kiterjesztéséről van szó. De ez is nehezen megy; pedig a dolog tetszetős, vonzó és rentábilis. Hosszu idő kell azonban

nem szóltál nekem? Mi a menydörgős ménkü . . . no, mit is mondd . . . mi bujt beléd, hogy nem beszélj nekem? Tudom mi a bajod . . . beszélj no. Ne félj, míg én itt vagyok. . . . Gyöngé vagy éhes vagy? Ihatnál? na . . . várj . . . Ehol ni, egy kissonka . . . ne egyél. . . . S a szegény diák utolsó erőmegfeszítéssel ragadta meg az életmentő ételt. János diák meg stentori hangon rivalt az ajtóban ácsorgó gyerekekre . . .

— Ti naplopók, teli gyomru süldők. mit sunnyogtok ott, mozduljatok hát ide, Jóska, avval a ládával, hozd ide azt a flaskót, hé, . . . no, ebből a kis viakóból, — Ferkó; ezt a kis falatot még . . . halt ne olyan mohón . . . így — ettől még a Belzebub is meggyógyulna.

A gondtalan ifjuság romlatlan, özetlen szerető szíve minden kincsét oda hordta volna a szegény szenvedő pajtás segítségére.

Fel is épült Egri Ferkó nem sokára. Ő beszölte el nekünk szenvedését, mikor később elváltunk s elszórt bennünket a sors a haza más-más tájaira. Az után nem tudom sorsát, eltűnt az ő pályája előttünk.

Kiss Lajos.

ahoz, hogy az indolencia megmozduljon s a nép gondolkozzék.

Nem elég csapás azonban az indolencia. Az újítások kiesínlyése, roszakarat, gunyolódás és bizalmatlanság kíséri azokat, akik ki akarják emelni a népet elmaradottságából s tömörülésre, együttműködésre igyekeznek bírni a társadalmat.

Itt a tavasz. Had szórja el a földbe a paraszt a magot és lesse, várja az áldást, az esőt, napfényt. Ha jó időt ad az Isten, aratunk, ha nem ad, arról sem tehetünk.

Az értelmiség térvesztése.

Mikor a jog, törvény és igazság korszakában Makkay Zsiga bátyánk bekerült a házba, — minden rendű kíváncsiság a székely zeke, sujtásos szűrposztó nadrág, kopogós ráncos szárú eszima féle irányult. És bizonyos, hogy Zsiga bátya még mágnásasszonyok is megkukkerezték a főrendek karzatáról. Annak idején az egész jó vice volt, hogy egy ősmameluk kerület az entulajdon vérével szolgált, az aluszékony, székely eskébálót küldvén a házba. Hogy Makkay egész végiglen megmaradt a napidijait gondosan fölvevő képviselőnek, a kinek honatyai működése még a harány közbekialtótka se érintette, mert a követ ur szinte állandó hónapban szenvedett: ez nem is baj. Inkább az lett volna, ha a népszavazás dicső hősének fejébe ment volna a tej és a politikai porondon az óriás obstrukciós-zónokok sikereire pályázott volna.

Makkay azonban megokasodik. Tények szerint erre az országyűlésre az ekeszarvától eljött erre ember, a ki programbeszédében arra lelkesíté a hallgatóit, hogy bontogassák ki a trikolókat (a derék honatyának valamit harangoztak egykor a trikolorról, azzal tövesztette össze az ő pikáns programját) és eljött jó jelek szerint egy másik képviselő, a kinek politikai elve az adó nemfizetés; a negyedik földművesről, a dardairól több részlettel illik beszélni, mert az józan magyar, a politikai fordulat sodorta a politikai küzdőterre s megválasztása után olyan nyilatkozatot tett, amely sejteti, hogy ámbár iskolailag pallérozatlan, de nem tartalom nélkül való, a maga értékéről helyes ítélte van és nem akar neveltségessé válni. Ilyen egyszerű magyar embernek minden tisztesség megadassék, ám mégis politikai szereplésük gondokba ejthet, mert produktív törvényhozási munkát tőlük várni nem lehet és a polgári munka során várjuk tőlük azt a kötelességteljesítést, melyre a hazának szüksége van.

A népképviselői alkotmányunk tehát a nép egyszerű gyermekeiből is vannak a törvényhozás házában képviselői, így kívánja a demokrácia.

Nem szólunk ellene, mégha nagyobb arányban kerülnek is be, ha már a mostani aposztrofált képviselő urak egyrésze nem a legutabb demagóg szereplésnek állottak volna a tetején és nagyon is üres zajjütés révén kerültek volna a házba. Ámde sok helyen átjártak a politikai pártoskodást rendi harcra: az értelmiség ellen való küzdelem és így válik reánk oly társadalmi kérdéssé az eset, hogy foglalkoznunk kell vele.

Zalavármegyében is volt rá példa, hogy a földművelő népből való férfiak pályáztak a mandátumra. Ritka értelmes és öntudatos férfiak voltak. Nem avval a jelszóval indultak a küzdelembe, amelyet azután párthiveik használtak. Talán eszük ágában sem volt az, hogy az értelmiség ellen szálljanak sikra, de a demagógia beleártotta magát a dologba s az lett belőle, hogy a nép itt ott csak azért állott a zászlók alá, mert azt hangoztatták a demagógok, hogy az urak ellen kell sikra szállni, akik a népet kizsákmányolják.

A törvényhatósági bizottság tag választási mozgalmak is szolgáltak példával. A kabátos embert bizalmatlanul nézi a nép s ha megválasztja, haszonért teszi.

Évtizedek óta tapasztaljuk, hogy az értelmiség összetartozása a néppel meglazul s emebben mindjobban tért foglal a bizalmatlanság és sok helyen a gyűlölet. Elég ha valaki nadrágban jár, hogy a nép gyűlölje és a parasztdemagógia ezt a gyűlöletet adázul szítja is.

Mit tegyünk ellene, kit okoljunk érte?

Ki mást mint az egész értelmiséget?

Oh, ezt a bizalmatlanságot nem a pillanat szülte, nem máról holnapra született. Egy lassu folyamat volt az értelmiség térvesztése és min-

denütt beáll, a hol az értelmiség nem érezte azokat a kötelességeket, a melyek éppen az intelligenciával jártak.

A paraszttal csak a választási idők során kezelni és akkor, mikor voksára szükség van, azontul nem törődni vele, érdekében mit sem tenni, semmi kontaktust vele nem tartani, sőt mindenkor csak kibaszni, — ennek meg kellett teremteni a bizalmatlanságot.

A mi eleink egészen másként fogták föl a néphez való tartozandóságukat, pedig nem hatotta őket annyira át az egyenlőség és testvériség eszméje. Nem is fordult elő az, hogy a vezetés és irányítás ne az értelmiség feladata lett volna. Ma pedig az arra hivatott értelmiség vagy önkénytelen elvonul, vagy leszorítottatik és a közélet szereplői hangos szájhősökből valók sok helyen, és az értelmiségre hárul az a nagy feladat, hogy ne mindenütt így legyen. Ma még csak tért veszítettünk; de az értelmiség nagy fajsulya, érvényesül, ma azonban a vezető intelligencia nem érvényesül a köz- és társadalmi élet minden vonalán, mert kényelmes és mert nem érzi, hogy éppen értelmisége kötelezi irányító szerepre. Ha emberszeretete nem olvasztja el a bizalmatlanság és gyűlölet kergét, — akkor ne esodálkozzunk, hogy sokféle érdemetlenek, rá nem termettek, talán gonosz szándékuak veszik át minden ügy vesztésére a vezetést, melyet az arra hivatott intelligencia kényelemszeretettől nekik átengedett.

Egyről-másról.

(A sport.) Nálunk Magyarországon esodálatosan kevés az érdeklődés a sportok iránt. A közép-osztály legfeljebb a vadászatot üzi. A lovaglás már nagy uri passzió. A vívás, torna, uszás, foot ball, lawn tennis, egyéb lapda játékok marad a gyerekeknek s néhány sport ladynek. A férfi nép ellenben egy kis rövid séta után beül a kávéházba, vagy a kaszinóba kártyázni, decizni, politizálni.

A városi hivatalnoknép valóságos öngyilkos életmódot folytat. Szobalevegő, füst, örökös ülés az egész élete.

A kényelemszeretet és a lustaság öli a testet, lelket s az idő előtti megvénülés ennek a természetellenes életmódnak szükségszerű következménye.

A sportolás — így gondolkoznak sokan — árt a tekintélynek. Hogyan álljon egy sorba komoly férfi a gondtalan ifjakkal? Hogyan tehetné meg azt egy állásbeli ember, hogy kiálljon a gyepre lapdát rugni az egész város szemeláttára; vagy tornásson, mint egy gimnázista a nyujtón?

Az örökös nagyképűsködés, a tekintély szertelen ápolása, az elpuhultság azután szaporítja azokat a vér és izom nélküli alakokat, akik java férfi korukban mind a derekukat fájdtják és reumáról, idegességről panaszkodnak.

Hogy a külföldön nem így élnek az emberek, a városiak s különösen az iroda munkára kárhoztatott intelligencia, azt mindenki láthatta, aki extra Hungariam is megnézte a világot.

A Z. K. egy munkatársa érdekes dolgokat írt erről a témáról, saját tapasztalata alapján.

Mikor az ember a mi kávéházaink ablakán betekint, vagy a városi értelmiség életmódját szemléli, azt hinná, hogy éppen nekünk szól az ének, akik még azt sem tudjuk, hogy Zalaegerszegnek gyönyörű a vidéke, amelyet érdemes bebarangolni.

De had beszéljen az utas, akinek sorait azzal a tudattal nyomtatjuk le, hogy nem lesz foganatja s az alsós kultuszt a sport Magyarországból ki nem szorítja. Egészen más hatása volna annak, ha egy új alsós figuráról adnánk hírt.

„Nem akartam hinni a szemeimnek. Hát lehetséges ez?! Gyönyörű vasárnap délután nyolc hajlott hátú sápadt hivatalnok ült körül az asztal s — kártyázott. Emberek, akik a hét hat napján keresztül minden testi munkánál fárasztóbb szellemi munkával vannak elfoglalva, vasárnap leülnek egy világozságtól, naptól elzárt szobába és kártyáznak. A kép kísért egész otlétem alatt, sőt még utközben is, amíg a Karszt egyik állomására nem értem. Valami apróbb helység lehetett, még a nevére sem emlékszem.

Három izmos, egészséges arcu fiatal ember lépett be a szakaszomba. Az ismeretséget hamar megkötöttük s ők elbeszéltek mi járatban vannak. Mindhárom milánói bankhivatalnokok, akik

most élvezik a szabadságukat. De természetesen nem úgy, mint a magyar hivatalnokok, akiknek elég, ha egész nap imponálhatnak, hanem kihasználják praktikusán a szabadságukat. Két hetet kaptak, abból az első és utolsó két napot szüleiknél töltik, a többit pedig elgyalogolják.

Szégeitem ugyan, de mégis elmondtam nekik az én tapasztalatomat. Nem hitték el, a fejüket rázták. Impossibile! Incredibile! Lehetetlen! Hihetetlen! Erről ők még nem hallottak. Sőt ellenkezőleg, a magyar fajt úgy ismerik, mint sportkedvelő népet. De igazán még csak akkor bámultak el, mikor elmondtam, hogy ezek a szolidabbak. A nagy többség még éppen benn ül a füstös kávéházban. Ez meg mesébe való! Hát nincsenek még szervezve? Nincsenek még egyesületeik? Hogy ne lenne egyesületük, hogy ne lennének szervezve? S mit csinálnak ott? Idegen nyelveket, hivatalnok embernek való tudományt tanítanak.

Olyat nevettek rajta, szinte sirni lett volna kedvem.

Hát nyelveket tanítanak! Ugyan kit akarnak ők oktattani? Csupa beteges, munkától elgyötört embereket, akiknek nem csak a tanulástól, de a nap 24 órájában legalább kétszer még az élettől is elmegy minden kedvük. Nálunk Rómától kezdve a legkisebb városig mindenhol megvan a hivatalnokok sportkörei. Ahol a magánhivatalnokok nem tehetik, ott az államhivatalnokokkal egyesülnek. S látná uram, micsoda kollégialigítás van ott! A nagy ember a kis emberrel, a főnök az alkalmazottal játszik együtt. S a nézők között meg ott van mindkettőnek a családja.

Hogy micsoda sportot gyakoroljanak? Amihez éppen alkalmuk van. Télen a bálózás mellett hetenkint 2—3-szor a tornát. Tavasszal futballoznak, vagy az Önök híres magyar lapdajátékaikat játszik. Később, ha a kör vagyonosabb lesz, lawn-tennisznek, ide már a hölgyeket is belevonhatják. S az idő, az kitélik a vasár- és ünnepnapokból. Nyáron üzik az uszó sportot, esténként pedig egy a városon kívül eső szabad helyen énekelnek. Tán közönséges, sőt neveltségesen jelentéktelennek gondolja Ön ezeket a sportokat. Pedig mennyit köszönhetünk mi olasz hivatalnokok nekik. Egészséges testben épebb a lélek, tisztább az agy, nagyobb a felfogó képesség. A sport kisebb-nagyobb izgalmai némileg színesebbé teszik a provincia városi hivatalnokélet nagyon is érezhető egyhangúságát s ami tán a legfontosabb, egyenes, egészséges, minden beteges iránytól ment felfogást sajátítottak el...

Sokat, nagyon sokat érveltek még, kár hogy nem tudom azt mind reprodukálni. Károlyvárosnál kiszállottak s én egyedül maradtam. Elővettem az egyik zalai lapot s olvastattam. A hivatalnok egyesület tudatja a tagokkal, hogy ma társas összejövetel lesz.

Ugyan eszébe jut-e valakinek a sport érdekében felszólalni?

Az idő azt válaszolta rá, hogy eddig még nem.

Lesz-e világosság?

Bizony-bizony sokszor kérdeztük már, lesz-e valaha világosság Zalaegerszeg mély sötétségbe borult utcáin, amelyekre csak pislogó, füstölő petroleum lámpák derítenek némi kétes világosságot.

A városházán tengeri kigyó lett a világitási ügyre vonatkozó akták halmaza. Vándorolt bizottságtól bizottsághoz; szakértőtől szakértőhöz. Azután megfeneklett, meg újra előkerült. Komoly elhatározással azonban nem mertek neki vágni a dolognak.

Most az egyszer azonban nekidurálta magát a város és határozottan kimondta, hogy végre el akarja dönteni a kérdést. Mert a petroleum lámpákat is könnyebben túri a közönség, mint a bizonytalanságot. Vagy segít magán úgy, ahogy tud. De várni és mindig csak várni az igent világosságra, vilóságos ideges állapotot teremt.

Üdvös és böles dolog a megfontolás. Nem kis dologról, hanem nagy befektetésről van szó, amelynek sikerét optimizmussal és könnyelműséggel kockáztatni nem szabad. Tízszáz is meg kell gondolni, mit létesítenek, de a tiszszert megfontolásra sem kell azért tiz esztendő. A polgármester tehát nagyon helyesen tette, hogy végre kenyértörésre vitte a dolgot.

A jövő héten, azt hisszük, el is dől a kérdés. A képviselőtestület által kiküldött bizottság

összeül a Ganz gyár kiküldöttével, hogy a villamos telep létesítésének módjait megbeszélje. A bizottság már korábban a villamos világítás mellett döntött s most már csak a kérdés anyagi oldaláról s az ezzel összefüggő kérdésekről van szó.

Meg vagyunk arról győződve, hogy a város jó kezébe tette le ezt a fontos ügyet s távol van tőlünk minden olyan törekvés, amellyel elébe akarnának vágni az illetékes tényezők elhatározásának. Annak idején módunkban lesz nézeteinket elmondani, amire most alapunk sincs.

Az ellen sem lehet senkinek sem kifogása, hogy a bizottság a Ganz gyárral boosátkozott tárgyalásba. Jól tudjuk, hogy Magyarországnak ez a legnagyobb és legmegbízhatóbb ilyen műiparvállalata s hiszünk, hogy Zalaegerszeg városával szemben is azokat az elveket alkalmazza, amelyek alapján más városok telepeit építette.

Egy dolgra azonban már most felhívjuk az intéző körök figyelmét.

Több városban sok a panasz a villamos világítás ellen. Nagykanizsán, ahol a város és az áramfogyasztók helyzete nem a legrosszabb a vállalkozóval szemben, fel sem hozzuk. Nagykanizsai mintára nem akarunk szerződést kötni. De utalunk pl. Kaposvár és Esztergom példájára, ahol a világítás nem drága ugyan, de napról napra romlik; intenzivitása csökkenik.

Ezeknek a panaszoknak az oka az, hogy a telepek létesítése alkalmával a városok nem számítottak a jövőre, az áramfogyasztás emelkedésére; csupán csak a pillanatnyi szükséglet kielégítésére rendezkedtek be. A város fejlődött, a lámpák szaporodtak, mindig több magánfogyasztó jelentkezett s a telep rövid idő alatt képtelen lett megfelelő világítást szolgáltatni. Ezért olvashattuk egyes városok helyi lapjaiban a panaszokat.

Zalaegerszeg nincs abban a helyzetben, hogy tíz év múlva új gépeket szerezhesen, a telepet kibővítsé, új beruházásokra költsön. Ezért ha villamos telepünk lesz, azt olyannak szeretnénk tudni, amely hosszú ideig nem szorul bővítésre, átalakításra. A mi városunk fejlődésképesége korlátozott; nem kell gyárüzemekre és a fogyasztás szertelen gyors emelkedésére kalkulálnunk. De a természetes lassu fejlődés biztosítva van s ezzel számolni kell.

A közönség, de az ügy érdekében is kérjük a bizottságot, állíttasson fel teljesen pontos összehasonlító táblázatot arra nézve, hogy a magánvilágítás mennyibe kerül a petróleumhoz viszonyítva s a bevezetés, szerelés stb. mennyi költséget ró a háztulajdonosokra. Csak úgy lehet alapos remény a kellő számú lámpa biztosítására, ha eleve és számadatokkal tudjuk a közönséget meggyőzni a villamos világítás gazdaságos voltáról.

A kérdést más oldaláról ezúttal nem akarjuk tárgyalni. Elvileg feltétlenül a villamos világítás hívei vagyunk; további álláspontunkat azonban a pénzügyi szempontok és feltételek szabják meg.

Új jegyzőségek.

Megemlékeztünk arról, hogy Zalavármegyében tizenkét új jegyzőséget rendszeresítenek. A belügyminiszter az új jegyzők javadalmazására szükséges 9600 koronát utalványozta, tehát a községeknek csak a jegyzők lakásának, illetve lakbérének biztosítása tekintetében háramlik új teher. Az új jegyzőségeket július 1-ére be kell tölteni. Zalavármegye alispánja az új körök kikerekítése céljából értekezletre hívta be a főszofigabirákat s a jegyzőket. Az utóbbiak közül körülbelül ötvenen vettek részt az értekezleten. Az értekezlet kijelölte az új köröket, amelyek új jegyzőségekké lennének alakítandók. A községek képviselőtestületeinek a kérdésben lehetőleg gyorsan kell határozniuk, mert a jövő hónapban — valószínűleg 17-én — megtartandó rendkívüli megyei közgyűlés már véglegesen dönt afelett, hogy az új jegyzőségek mely községekből alakíttassanak meg.

A javaslat szerint a *tapolcai* járásban a szentantalfai kör ketté választásával egy új körjegyzőség alakíttatnék.

A *keszthelyi* járásban Zalavár önálló községi jegyzőség lenne; Szentandrás, Felsőpáhok, Egregy és Kőszvényes községekből — valószínűleg Szentandrás székhellyel — új körjegyzőség alakíttatnék.

A *zalaegerszegi* járás egy új jegyzőséget kapna, amely Bonczodföld, Hóttó, Kávás, Bóde és Szentmihályfa községekből alakulna. A besenyői körjegyzőség „zalaegerszeg vidéki” jegyzőséggé alakíttatnék át (Besenyő, Csásbozsok, Pozva, Kasza-

háza és Bazita községekből). Székhelye Zalaegerszeg. A baki körjegyzőség székhelye Csatarba helyeztetnék át.

A *novai* járás egy új jegyzőséget kap Gutorföld székhellyel (Nápráta, Szentpéterföld és Csertalagos községekkel). A nagylengyeli kör, amelyhez a zalaegerszegi és novai járásban fekvő községek tartoznak, úgy kerekíttetik ki, hogy az egész kör egy járásban fekvő községekből álljon. Hernyék és Zebeczke a pákai jegyzőségből a Novaihoz, Iklód és Bördőnce a szécsiszigeti jegyzőségből a pákaihoz, Gosztola a lenti jegyzőségből a szécsiszigetihez csatoltatnak.

Az *alsólendvai* járásban három új körjegyzőséget szerveznek és pedig a turnisehai, rédiesi és belatincei körök megosztásával.

A *letenyi* járásban Borsfára van egy körjegyzőség tervbe véve, amely még Báza, Tolmács és Kerettye községeket foglalná magában.

A *csáktornyai* járásban a stridói kört ketté választják s Ráczkanizsa, Végfalva, Ligetfalva, Murafüred és I. Hegykerület új jegyzőséget kap. Továbbá új kör lesz Nagyalu, Drávaóhid, Édeskut, Tótfalu és Zrinyifalva községekből.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a városi házi és szegény alap pénztár, valamint ezekkel kapcsolatban az egyes alapok pénztárainak 1904 évi zárszámadatai az 1886 évi XXII. t. c. 142-ik §-a értelmében folyó évi ápril hó 1-től bezárólag ápril hó 15-ig a város tanácssterében közszemlére kitéve vannak, mely idő alatt azok minden adózó polgár által a hivatalos órák alatt betekintheők s ellene a netáni észrevételek beadhatók.

Zalaegerszegen, 1905 évi március hó 31-én tartott tanácsülésből.

Várhidy Lajos
polgármester.

Hirek.

Bérmálás. Dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök ur ónméltósága az órségi (vas-megye), zalaegerszegi, novai, letenyi és részben a vasvári esperesi kerületekben f. évi május hó folyamán fogja a bérmálás szentségét kiszolgáltatni.

Uj plebános. A szentgyörgyvári plebánia javadalmat Szijj Alajos ottani ideiglenes adminisztrátor nyerte el.

Áthelyezés. Ófelsége megengedte hogy Ichnatovich Aladár alsóbereczkei kir. aljárásbíró hasonló minőségben a keszthelyi kir. járásbíróshoz áthelyeztessék.

Kinevezés. Bubics Károly székesfehérvári törvényszéki joggyakornok a nagykanizsai kir. törvényszékhez aljegyzővé neveztetett ki.

A villamos világítás ügye. A Zalaegerszeg város képviselőtestülete által kiküldött világítási bizottság a jövő héten ülést tart, amelyre megjönnek dr. Hoór T. Moór műegyetemi tanár, a tudományos akadémia tagja és Ripka Ferenc, a Ganz gyár főtáskára. A bizottság a villamos világítás létesítésének kérdését és feltételeit tárgyalja a Ganz gyár megbízottaival, akik egyszerűs-mind a helyi viszonyokat is tanulmányozni akarják.

Gyászhir. Egy munkás, derék ifju embert ragadt el a halál. Hallek Ernő okl. jegyző 26 éves korában elhunyt Zalaszentróton. Rokonszenves egyénisége, tisztes élete, szorgalma általános szeretetet szerzett neki. Mélyen megrendítő csapás az, amikor ilyen derék ifjut dönt korán sírba a halál. Szülői, barátai, ismerősei lesújtva kísérték a temetőbe. Halála nem jött váratlanul, mert az évekket ezeltől szenvedett meghűlés óta betegeskedett; mégis megrendített mindenkit, aki Hallek Ernőt ismerte és szerette. Nyugodjék békében.

Gyűjtés Jókai szobrara. A zalaegerszegi áll. felső kereskedelmi iskola a „Jókai-szobor és siremlék” létesítése céljára saját kebelében gyűjtést rendezett, melynek eredménye a következő: A tanári testület tagjai 11, Volper Pál, Törzsök Vilmos, Schlesinger Armin, Porkoláb Gyula hitoktató és Paukovich György tornatanár urak 1—1, az alsó osztály tanulói 6.40, a középső 10.80 és a felső osztályé 17.80 K-t adományoz-

tak. Az intézet összes adománya eszerint kitesz 50 K 90 ft, mely összeg a Magyar általános takarékpénztár részvénytársasághoz küldetett be.

Az izr. hitközség közgyűlése. A zalaegerszegi izraelita hitközség évi rendes közgyűlését e hó 9-én — jövő vasárnap — délután 2 órakor tartja a felső kereskedelmi iskola rajztermében. A tárgyszorozat a hirdetések között van közölve.

A polgári leány iskola új épülete. A zalaegerszegi polgári leányiskola részére új épületet kell emelni, mert a mostani bérház sem a közegészségi, sem a pedagógiai követelményeknek nem felel meg. Az iskola bizottság a múlt héten ülést tartott s elhatározta, hogy a leányiskola helyéül a Csási-utca és a Kossuth Lajos utcával párhuzamosan haladó, most megnyitandó új utca sarkát jelöli ki. Az iskola a mostani Czinder és Kozma-féle házak helyén épülne, amelyeket természetesen ki kell sajátítani.

Kisfaludy Sándor és Szegedy Róza emléke. Sümeg város közönsége Szegedy Rózának emlékművet állít, a kaszinó pedig elhatározta, hogy Kisfaludy Sándornak, nagynevű alapítójának arcképét megfesteti. Az emlékmű leleplezésével együtt fogják leleplezni az arcképet is. A bizottság az ünnepélyre meghívta a Kisfaludy társaságot, amely dr. Berzeviczy Albert másodelnökkel és Berzók Árpád titkárral képviselteti magát. Az ünnepi beszédet Berzeviczy Albert mondja.

Megyénk kitüntetett hőgyei. A József főherceg szanatorium egyesület, melynek hölgybizottsága megynk több helyén megalakult, mindazoknak a kik a népszanatoriumi alap öregeit körülfelkosen fáradoztak, kitüntető oklevelet küld, mely Voith Géza rajzművész genialis műve és azt szimbolizálja, hogy a magyar nők áldozatkészsége és buzgalma tette lehetővé a népszanatorium építését. Az egyesület irodájában (Kisgyő-tér 1.) most készülnek a névre szóló díszes oklevelek és azok expediciója legközelebb megtörténik. Módunk lesz annak idején közölni azok neveit, kiknek József királyi herceg akármásával ezen oklevelek elküldettek.

Érem kiosztás. A soproni iparkiallításra kitüntetett iparosok részére megérkeztek az odaítélt érmek. Ezeket az érmeket az ipartestület ünnepélyes formában szándékozik az illetők közt szétosztani. Elhatározta tehát, hogy ma, vasárnap délelőtt 11 órakor saját helyiségében Várhidy Lajos polgármester diszelnöksége alatt ülést tart s az érmeket szétosztja. Az érdeklődőket szívesen látja az elnökség.

A gazdászok kegyelme. Megemlékeztünk arról, hogy a keszthelyi gazdasági tanintézet hallgatói elhatározták, hogy a Georgicont, az első magyar gazdasági tanintézetet emléktáblával jelölik meg. A kiküldött bizottság a fekete gránit táblát már meg is rendelte, annak szövegét megállapította s az ünnepély napját június 11-ikére — pünkösd második napjára — tűzte ki. A leleplezésre meghívják az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, a dunántúli vármegyék gazdasági tanintézeteit s az ország gazdasági iskoláit.

Városi csendőrség. A városok egymásután foglalkoznak a városi csendőrség behozatalának tervével. A rendőrség államosítása ez uton minden nagyobb szervezeti változás nélkül, lassu átmenetben megvalósulhat. Legutóbb Nagykanizsán került napirendre a közbiztonsági szolgálatnak a csendőrségre való bízása. A város fejlődése a rendőrség létszámának emelését követeli, ami új és jelentékeny terhet jelentene. Deák Péter rendőrkapitány úgy véli a kérdést legkönnyebben megoldhatónak, hogy a város egy 18 tagból álló csendőrkülönítmény kieszközölését kísérelje meg s ha azt megkapja, a rendőrlégénység létszámát tizenkettővel szállítsa le. A feleslegessé vált 12 rendőrt hivatásos tűzoltóknak, vagy mezőőröknek lehetne alkalmazni.

Somlyói őskori sírok. Somlyó hazánk legérdekesebb ősterülete, hol gazdag nyomokat hagyott az őskor minden átalakulása. Darnay Kálmán évtizedek óta kutatja és gyűjti össze a Somlyón előkerülő őskori emlékeket és sümegi múzeumának már több tárlóját megtöltötték a Somlyón előkerült régiségek, de a rendszeres ásatást kizárja a százados szőlő kultúra, mely hazánk legjobb borát termeli, így meg kell elégedni a szőlőfurgatás és bujtás alkalmával előkerülő érdekes régiségekkel. A közelmúltban a szőlőmunkások ismét érdekes őskori sírokra találtak, az itt lelt őskori leleteket, mintegy 560 darabot a múlt napokban vitte be a tulajdonos Darnay Kálmán

sümegei muzeumba. A leletek között legérdekesebb egy gazdag urna sír, mely 430 db bronz-ékszert és gyöngy mellékletet tartalmazott. A kisebb nagyobb gyöngyök sötét kék üvegből való sárga körös díszítéssel. Az ékszerek zöme bronz karikából áll, melyeket részint nyakdísz gyanánt hordtak, a nagyobbak pedig a tunikaszzerű ruha szélébe voltak levarrva és az azokon átfűzött szíj segítségével lett össze ráncolva. Érdekes a másik esontváz sírban lett két szép fenn tartású vas lánda is. Nagy számban kerültek elő agyagból készült fonál orsók és orsó gombok, háló és szövészek nehezékek, kisebb nagyobb csuprok, talak stb. A lelet kora Kr. előtt 1000 év, a vaskor eleje, az úgynevezett Hallstatti kor. Darnay a leleteket a nyár folyamán felküldi a nemzeti muzeumba lerajzoltatás végett.

Az Alsólendva-Vidéki takarékpénztár r. t. 1905. évi április 8-án d. u. 2 órakor Alsólendván az intézet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgyai: 1. Az igazgatóság előterjesztése a részvénytöke felemelése iránt 400 db. új részvény kibocsátása által. 2. Az alapszabályok megfelelő módosítása. — Az alap-töke 120 ezer koronával emeltetik. A részvényesek elővételi joga május 1-ig fenntartatik. A részvényesek 400 koronáért kapnak egy új részvényt.

Adományok. A központi takarékpénztár 30 koronát, a zalaegerszegi takarékpénztár r. t. 20 koronát s a zalavármegyei takarékpénztár r. t. 10 koronát volt szíves a helybeli szépítőegyesület javára adományozni. A kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az ügyvezető elnökség.

A szegény gyermekek felruházására alakult „Chanuka” egyesület javára adakoztak: N. N. 6 kor., Schvare Eadre 4 kor. 50 f., N. N. 3 kor. 86 f., Fürst Henrik leánya menyegzője alkalmával gyűjtött összeg 7 kor. 46 f., összesen 10 kor. 91 f., mely kegyes adományokért hálás köszönetét nyilvánítja az egyesület elnöksége.

Jegyzők jutalmazása. A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete oly községi és körjegyzők jutalmazására, akik községeik gazdasági felvirágzása körül buzgó és eredményes működést fejtettek ki, egy 500, két 300, két 200 koronás pályadíjat tűzött ki, vagyis e célra 1500 koronát a földművelésügyi miniszter rendelkezésére bocsátott. A jutalomdíjakért az olyan községi és körjegyzők pályázhatnak, akik hiteles adatokkal igazolják, hogy községük gazdasági felvirágztatásánál az egyes gazdasági ágak, úgymint: a talajművelés, növénytermelés, kaszálók, legelők és erdők gondozása, gyümölcsenyésztés, szőlőművelés, állattenyésztés, tejgazdaság, méhészet, selyemhernyótermelés stb. meghonosítása, vagy fejlesztése körül sikerrel működtek közre, továbbá termények jobb értékesítése, háziipari keresetforrások teremtése s a szövetkezeti és hitelügy terén kifejtett működésükkel gyarapították községük anyagi jólétét. A pályázati kérvényeket a „Magyarországi községi és körjegyzők országos központi egyesülete elnökségéhez” címezve f. évi május hó 31-ig az egyesület főjegyzőjéhez, Uszky Bálinthoz kell küldeni.

Meghalt ismeretlenül. Mult március hó 21-én egy ismeretlen 50—55 év körüli eszméletlen állapotú férfibeteg hoztak Milej községből a helybeli közokórházba, ahol ez, a nélkül, hogy magához tért volna és kiletéről felvilágosítást adhatott volna, meghalt. Ennek a szerencsétlen embernek a hullája napokig feküdt a köztemető halotasházában agnoskálás végett.

A népkönyhaból. Zalaegerszeg város 100 K-t adományozott a helybeli népkönyha részére, a melyért hálás köszönetet mond Dr. Isoó Jánosné. Március hóban a népkönyha kiszolgáltató 908 ébédet a melyért 380 koronát fizetett.

A kivándorlás veszedelmei. A belügyminister egyre-másra küldözgeti a vármegyei törvényhatóságaihoz az episztolákat, amelyekben a kivándorlás nehézségeit s a kivándorlókra váró rettenetes esalódásokat hangoztatja. De azért csak mennek, egyre mennek. Pedig az Amerikába kijutottak sem valami mézédeseen nyilatkoznak az ott való állapotokról, amint ez az itthonlevők-ből intézett levelükből is kitetszik. Legutóbb kezünkbe került egy kivándorolt atyafinak levele, melyben a következőket írja: „Kereset alig akad, a bánásmód rossz, a munka nehéz, a napszám kiesiny, az élet drága, szóval kutyának való az egész.” A levél további soraiban meg is írja az atyafiaknak, hogy utánna ne menjenek, mert ahhoz, hogy valaki kivándoroljon, két dolog

szükséges: Kétszáz forint, meg egy bolond ember.

Községi faiskolák. Nem rég hosszabb eikkben emlékeztünk meg a községi faiskolák kezeléséről. A törvény faiskola létesítésére és fenntartására kötelezi a községeket; a községek meg is szerzik a szükséges területet, mert a hatóságok sürgetik az előjáróságot; a hivatalosan faiskolának nevezett területen azonban csak dudva nő, legfeljebb ha krumpiival ültetik be. Így mondtuk a multkor. Most pedig példával bizonyíthatjuk, hogy igazunk volt. Tapolcáról írják, hogy Raposka község a faiskola felügyelő rendelkezése alapján és csemeték ingyenes adományozását kérelmezte. A fákét utalványozták is, de az előjáróság nem akarta azokat elfogadni, mert a faiskolát már kiadta krumpi alá — a községi kanásznak.

Vonateligazolás. Megrendítő szerencsétlenség történt mult hó 30-án este a helybeli vasuti állomáson. Ugyanis esütörtökön esti 8 órakor az egyik mozdony tologatással volt elfoglalva. A kocsikat Peicsics György raktármunkás kapcsolta fel és le úgy, a mint egyik kocsit ide, vagy oda tolatták. A munka egy ideig rendesen, minden fennakadás nélkül ment, Peicsics szabályszerűen teljesítette a rábizottakat, azonban a mint a mozdony a 4-ik sín párról a 2-ikra dkart átmenni, Peicsics a ki a 3-ik sín páron álló kocsik közt volt, a mozgásban lévő mozdony előtt át akart haladni, de nem volt elég gyors, a mozdony elűtötte s Peicsics a földre esett. Nem volt elég ideje a mozdony elől elmenekülni, ez lábain keresztül ment és jobb lábát két helyen, bal lábát pedig egy helyen eltörte. A szerencsétlen embert ajutalon szedték föl és beszállították a közokórházba, ahol a gyorsan meghívott orvosok műtétet hajtottak rajta végre. Életben marad-e, nem tudni, de ha sikerül is megmenteni, munkaképtelenné lesz, mert lábait elvesztette.

A magyar gazdatisztek nyugdíjgyi kongresszusa. A Gyakorlati Gazdatisztek Orsz. Egyesületének igazgatósága a legközelebb megtartott választmányi ülése, illetőleg a gyakorlati gazdatiszteknek mult évben lefolyt országos kongresszusa utasítása folytán az általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíjgyi tárgyában f. évi május 21-én megtartandó országos kongresszust hív össze a fővárosban. A kongresszusra meghívottnak mint legközelebb érdekeltnek: Magyarországi földbirtokosai és a gazdatiszti osztálynak magyar honossággal bíró tagjai, tekintet nélkül arra, hogy oklevelesek vagy nem oklevelesek; de felkértek a minél nagyobb számban való megjelenésre a magyar törvényhozók is. A kongresszus tárgyát a Merza-féle általánosan kötelező gazdatiszti nyugdíjgyi tervezet képezi; de egyszersmind mint külön vitatételek tárgyalatni fognak az említett tervezetből kiemelkedő egyes kiválóan fontos kérdések is, így: a gazdatiszti nyugdíjgyinek törvénybe való iktatása kapcsolatosan a gazdatiszti törvény revíziójával, tehát a gazdatiszti ügy kódexének megalkotása; a nyugdíjgyi jogkörébe való felvétel a vármegyei gazdasági egyesületek által; — a meglévő magán nyugdíjalapok ügye tekintettel a földbirtoknok holdankénti 25 állér áldozatára; az özvegyek nyugdíj kérdése és a serdületlen árvák nevelési pótléka stb. A tételek előadóiul jelesebb szak-erők kéretnek fel. Felhívottnak egyuttal az érdekeltek, hogy a fentiekhez hasonló tételek használható indítványait f. é. április 15-éig a Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesülete igazgatóságához (Budapest, VII. Baross-tér 14. sz.) küldjék be.

Erdészeti államvizsga. A folyó év tavaszán az erdészeti államvizsgálat április hó 27-én s az erre következő napokon fog, a fennálló szabályzat értelmében Budapesten megtartatni és pedig az írásbeli vizsgálat az országos erdészeti egyesület székházában (V. ker., Alkotmány-utca 6. szám), a szóbeli a magyar királyi földművelésügyi miniszterium erdészeti főosztályában (V. kerület, Zoltán-utca 6. szám).

Meglopták. Szalóki Gézané pókafal lakos bement egy helybeli kereskedésbe, hogy ott egyet-mást bevásároljon. Míg a bevásárlandó holmikat válogatta, kosarát a földre helyezte. Valaki megfigyelte Szalókiné elfoglaltságát s ezt felhasználva a kosárba tett 36 korona készpénzét ellopta. Mikor károsult észrevette a lopást, lármát csapott, mire rendőrt hívtak, a ki erélyesen nyomozott is a tettes után, de eredménytelenül, nyomra akadni nem lehetett.

Uj üzlet. Szántó Henrik az „Arany Bárány” szálloda épületében, a volt Fischer Miksa-féle üzlet helyiségében rőfös, vászon és divatáru üzletet nyitott. A törekvő fiatal embert, aki hosszabb idő óta Zalaegerszegen működik s a viszonyokat és a közönség igényeit ismeri, szakmájában teljesen jártas, ajánljuk a közönség jóidulataiba. A mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk a figyelmet.

Ismeretlen öngyilkos. A sümegei városerdőben egy 5—6 napos hullát találtak, amely már feloszlásnak indult. Körülbelül 30 éves férfi lehetett. Nyakára egy vékony zsinór volt csavarva, amelyre felakasztotta magát. A zsinór azonban elszakadt s a hulla lezuhant a földre. Az öngyilkost senki sem ismerte. Külsőjéről itélve iparos lehetett. Semmi féle írást nem találtak nála.

Agyonütötte. Mult számunkban megírtuk, hogy a nagykanizsai szőlőhegyen egy férfi holttestét találtak. A hullát később agnoskálták s abban Németh János marhahajásárt ismerték fel. A gyanu Marton József hegypásztorra irányult, aki a terhelő bizonyítékok sulya alatt bevallotta, hogy Némethel civakodott s mikor az őt megakarta szurni, baltájával fejbe vágta, Németh sebével tovább ment s a szőlők között esett össze, ahol elvérzett.

Párisi asztal. A kereskedők, iparosok és vállalkozók világát a reklámnak új, esodaszerűen meglepő módjával ajándékozta meg a francia leleményesség. Általánosan tudott és elismert dolog ma már a reklám jelentősége a kereskedőre, iparosra, vállalkozóra egyaránt. A reklám az üzlet híressé válásának az eszköze, az a csatorna, melyen a jövedelem folyik be, s melyet így mindig nyitva tartani és szélesíteni kell. Egy-egy új reklám találmánynak tehát óriási fontossága van. E téren most az egész világ figyelmét magára vonta a párisi asztal, amely a reklámozásnak a legegyszerűbb, legáltalánosabb és leglebilineselőbb módja. A párisi asztal egy francia nagy vállalkozó cég tulajdona s a világ minden művelt államában szabaddalmazva van. Ezeknek az asztaloknak a bevezetése világszerte most van folyamatban és rövid idő múlva minden városban általános ipari és kereskedelmi utmutató lesz, mintegy művészi katalógusa a legjobb, legdivatosabb üzleteknek és ipari műhelyeknek, a mely első sorban az idegenek figyelmét fogja magára vonni. Bámulatos reklám-asztal ez. Az alakja csaknem olyan, mint a kávéházi asztaloké, azzal a különbséggel, hogy itt a márvány helyett fénylő üveglap van. Az üveglap alatt azután a cégek hirdetési olvashatók színes képek keretében. Az ördögös asztal két oldalán egy-egy rugóval ellátott gomb van, amelynek megnyomása után a belső lap megfordul és újabb lap kerül felül, amely ismét más kereskedő cégek hirdetéseit tünteti fel. Az asztal mind a mellett a rendes használatra van szánva. Amint ezt a szenzációs találmányt Párisba forgalomban hozták, az emberek csodájára jártak. Az asztal remek és elmés kivitele bármely helyiségnek díszére válik. Kávéházakban, éttermekben, cukrászdákban, orvosok előszobájában, borbélyműhelyekben, vasuti várótermekben és minden forgalmasabb helyen lehetett látni és a nagyközönség csodálkozással nézte a huszonnegyedik század legszenzációsabb reklám-asztalát. Ez az asztal rövid idő múlva nálunk s a vármegye összes nagyobb városában látható lesz minden nyilvános helyen, telve az itteni kereskedők hirdetéseivel. A „Párisi reklám-asztal” vállalatnak vezérképviselője Orbán Ignác menetjegy és hirdetési iroda tulajdonos Szombathelyen.

Hűtlen cseléd. B. E. odaadó, szorgalmas cselédnek mutatkozott, de csak mutatkozott, mert a mihez hozzáfért, azt elemelte. Így tett többek között urnője selyem szoknyájának a belésével. Ezt teljesen kifejtette s azon szándékkal, hogy abból magának szoknyát varrat, ellopta. De rájöttek a turpisságra, a hűtlen cselédnél megtalálták a selyem bélést, ezt elvették tőle, őt magát pedig átadták a rendőrségnek.

Szőlőbirtokosok figyelmébe! Egyik legmegbízhatóbb megyei forrásunk Békefi Elek igazgatótanító és Szentgróth járási faiskola felügyelő szőlőoltványtelepe Zalakoppányban, ahol leszállított áron, vagyis ezenként 160 koronáért kapható I. oszt. ojtvány ezre a következő fajokban u. m.: olasz rizling, mézes fehér, piros és fehér saszla, muskat ottonel, zöld szilváni, passzatutti ojtvány.

Kitüntetett tanuló. Az országos túrista egyeslet pályadíjat tüzött ki középiskolai tanulók részére egy magyar földön tett három napos utleírására. Az egyik díjat Laidli László zalaeagszegi főgimnáziumi tanuló nyerte el »Zalai képek« című utleírásával.

Toivaj szolgálo. Vörös Magdolna a Göcsejből jött a városba szolgálni. Szolgálatra kényszerítették szűk anyagi viszonyai, mert odahaza sok volt az eszkimó, de kevés a foka. Egyideig megbecsülte magát, utóbb azonban rossz társaságba keveredett s lopásra adta magát. Gazdájától ellopott két pehelyvel töltött vánkost s haza akarta szállítani, de gazdája észrevette s miután a vánkost elvette tőle, letartóztatta.

Megtalált holmik. Lapunk egyik utóbbi számában említettük, hogy Gécey Kálmán honvédszázad százados kocsiszínjét feltörték s abból különféle holmikot elloptak. Ezeknek a tárgyaknak nagyobb része megkerült. A lovardánál levő jégverem kerítésében ugyanis egy csomagot találtak, a melyben az elloptott tárgyakon kívül más idegen ruhaneműek is vannak, a mik valószínűleg szintén lopásból származnak. A readórség dolga már most kideríteni a tolvajt is, a talált ruhaneműek gazdáját is.

Nestlé gyermeklisztje. Minden anyának, aki kénytelen tejpotlét keresni, akár mint egyedüli tápszert a csecsemő életének első hónapjában, akár a csecsemőkor későbbi idejében, akár mint potlét, csak a Nestlé gyermeklisztjét ajánljuk. Ez a legelterjedtebb s amint egy neves gyermekorvos írja, legismertebb s a modern gyermekgyógyászatnak legjobban megfelelő tápszert. Már az a tény, hogy tiszta, csiramentes alpesi tejet tartalmaz, amely vegyi uton porhoz köttetik, ezt a preparátumot a tejjel egyenlő értékűvé teszi, amelyet a gyermekek kellemes íze miatt is szívesen fogyasztanak. A Nestlé gyermekliszt tehát ugyszólván egy tejpreparátum, amely a csecsemők és gyermekek táplálásában, valamint a gyakori gyomor és bélbajok gyógyításában fontos szerepet játszik s méltán megérdemli az elismerést.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület sorsjátékának huzása. Az ország egyik legnagyobb közművelődési egyesülete, a Széll Kálmán, Pallavicini Ede örgróf és Rákosi Jenő elnöke alatt álló Dunántúli Közművelődési Egyesület kénytelen volt sorsjátékának március 11-ére kitűzött huzási időpontját a pénzügyminiszter engedélye mellett folyó évi november hó 11-ére elhalasztani s az egyesület elnöksége e napon a sorsjáték huzását feltétlenül megtartja s ekkor a 6000 korona értékű nyeremények felett fog hatósági ellenőrzés mellett a huzás lefolyni s a nyereményjegyzék az érdekelteknek megküldetni.

Időjelzés. Április hó esomópontjai 1—4—5—6—7—8—12—18—19—21—23—26—27—28-ra esnek. Ezeknek száma igenis tekintélyes lévén, április hava, melynek szeszélyes időjárása közmondásos, ez idén egészen hű lésszen önmagához s eléggé változatos időre nyújt kilátást. E esomópontok közül 1—19 de különösen a 28-iki hideg, a 6-iki esős, vagy szeles, viharos jelleggel, mely az egész hónapot is uralni fogja, a mely kedvezőtleneknek ígérkezik a vetésekre nézve, mint a március volt, különösen a 28-iki esomópont hatáskörében, a midőn fagy is várható, ha ezen időszakban erősebb napkitörések nem enyhítik a bolygók állásából jött április hó ezen jellegét. Napkitörések esetére hűvös esőt várhatunk.

Községi bizonyítványok vizsgálata. A belügyminiszter abból az okból, mert a felek kérelmére némely községi előjárások vagyontalansági bizonyítványokat, ugyszintén a fizetési köteles felek ingóságai és ingatlanairól szóló bizonyítványokat felületesen és nem a valósághoz híven állítottak ki, a községi bizonyítványoknak tartalmuk valódiságára nézve szigorú vizsgálata iránt intézkedett. Kiküldöttéi által helyszíni vizsgálatokat is fogantatosított és oly bizonyítványok miatt, amelyek tartalmuk valódiságánál fogva a hatóságok megtévesztésére és az államkincstárnak megkárosítására vezettek, fegyelmi, esetleg büntető vizsgálatok tetnek folyamatba.

Időjárás A múlt héten tényleg beköszöntött a tavasz. Mosolygott a napsugár, erdőkön mezőn felpezdült az élet s az enyhe levegő sétára csalogatta az embereket. A derült égbolton alig mutatkozott felhő; s tavaszi hangulat uralkodott az egész héten; tegnap reggelre azonban beborult és kevés eső esett.

Feltűnést keltő zenemű-újdonság! Eredeti exotikus színes címlappal! Jenovay Jenő, Japán dalok. 1. Dal a tavaszról. 2. Hajósok dala. 3. Teaházi gésák tánc. 4a. Budha papok felvonulása a templomba. 4b. Ima. 1. Japán leány bucsudala a háboruba vonuló kedvesétől. A helyszínen följegyzett eredeti motívumok után, könnyű és kedvező összeállításban, zongora letében, gyönyörű színes címlappal I—II. füzet ára bérmentes küldéssel az összeg előleges beküldése mellett 2 kor. 50 fillér. Megrendelhető a kiadó cégnél; »Magyar nemzeti zeneműterjesztő vállalat« (Magyar Gábor) kiadóhivatalában, Budapest V., Akadémia-utca 13. sz. Rendkívül fontos minden zongorajátsszóra nézve! Egy újítás a zeneműrendeléseknél! Cim beküldése mellett bővebb felvilágosítást nyújt fenti kiadóhivatal.

Kenyér specialitás. GRANER
IZIDOR helybeli pékmester „ANANÁSZ“
kenyér név alatt olyan zamatos, étvágygerjesztő, tetszetős és könnyen emészthető kenyeret hoz forgalomba, mely után városszerte szokatlanul nagy a kereslet. Alig van ház, a melyből ez a kitűnőnek bizonyult, izletességéért és tetszetős voltaért kedvelt kenyér hiányzanék. Ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Közgazdaság.

Börze és pénzügy.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyről.

A belpolitikai viszonyok tisztázódásának valamint a keletázsiai háború közelgő befejezésének reményében a budapesti értéktőzsdén az elmúlt héten ismét szilárd irányzat hódított tért. Azon körülményből, hogy a tőzsdén már a politikai helyzet javulásának reménye is ily szilárdságot von maga után, jogosnak látszik azon, már többször hangoztatott feltevésünk, hogy a viszonyoknak teljes és végleges tisztázódása után egy nagy foku és tartós szilárdulás fog érvénybe lépni.

E szilárdulás, mely Magyarország iparának és gazdaságának helyzetében teljesen megokoltnak látszik, természetesen csak azon esetben fog beállhatni, ha külpolitikai viszonyok alakulása nem fog erre ellentétes befolyást gyakorolni. A budapesti értéktőzde ugyanis a külföldi és különösen a bécsi és berlini tőzsdék behatása alatt áll, oly annyira, hogy az ottani mozgalmak nem csupán az ott is jegyzett magyar értékeket, hanem a tisztán budapesti helyi értékeket is érintik. Tekintve azonban azt, hogy a külföldi tőzsdék a kelet-ázsiai háborút már hosszabb idő óta nyugodtan itélik meg, egyéb bonyodalmakból pedig egyelőre tartani nem kell, kifejezést adhatunk ama várakozásnak, hogy a magyar belpolitikai viszonyok rendezésével a budapesti értéktőzsdén szilárd irányzat fog tért hódítani.

Nevezetesebb árfolyamemelkedésekről az elmúlt hétre vonatkozólag nem tehetünk jelentést, de csaknem valamennyi értékpapír kisebb-nagyobb árfolyamjavulást tüntet fel.

A Ganz és társa vasöntő és gépgyár részvénye is, melyeknek az utóbbi időben jelentékeny árfolyamhanyatlásban volt részük, az elmúlt héten inkább szilárduló irányzatot követtek.

A pénzügy helyzetben nem tüntet fel lényeges változást, és még mindig a pénzügyesség jegyében áll, ámbar a kamattételek a közeli ultimóra való tekintettel némileg megfeszültek.

A nevezetesebb értékpapírok árfolyamai az elmúlt héten következőképp alakultak.

	március 23.	március 30.
4%-os magyar korona-járadék	98.15	98.55
Magyar általános hitelbank részvény	787.25	795.75
Osztrák magyar államvasut részvény	657.50	664.50
Ganz és társa vasöntő részvény	2750.	2812.50

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazione Generale) f. évi március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904 évi mérlegek.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904 december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek

710.811,866 korona 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134,119 korona 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145,171 korona 85 fillérrel 190.337,407 korona 01 fillérre emelkedett.

A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tükörüveg-biztosítást, a díjbevétel 13.630.502,710 korona biztosítási összeg után 22.391,739 korona 95 fillér volt, miből 8.722.170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétel 13.669.569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9.447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden teherrel menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 90.301,619 korona 69 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.646,057 korona 20 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547,460 korona 56 fillérre rugott.

Károkkért a társaság 1904-ben 29.008,350 korona 42 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690,516 korona 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851,064 korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség tartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18.699,889 korona 06 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590,587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezen kívül fennáll még egy 1.150,587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendelkezése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, amelyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idei áttalások folytán 227.329,923 korona 25 fillérről 247.497,914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések	38.468.591 K 65 f.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	— — — — — 20.002,699 „ 07 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	— — — — — 750,570 „ 92 „
4. Értékpapírok	— — — — — 172.857,054 „ 11 „
5. Tárcá váltók	— — — — — 946,236 „ 23 „
6. A részvényesek biztosított adósságlevelei	— — — — — 7.350,000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők hitelezéseinek levonásával	— — — — — 7.122,762 „ 44 „
összesen 247.497,914 K 42 f.	

Ezen értékekből 51.5 millió korona magyar értékekre esik.

Az olcsó marhasó. A Győr vármegyei Gazdasági Egyesület köriratot intézett a gazdasági egyesületekhez, melyben hivatkozva arra a tapasztalatra, hogy jóllehet a marhasó árának leszállításáról szóló törvény a múlt év szeptember hónap elseje óta életbe lépett, a pénzügyminisztérium maig sem valósította meg az olcsó marhasó dolgában kilátásba helyezett reformokat, felhívja a gazdasági egyesületeket, hogy egy akarattal követeljék a reformok oly módon való életbeléptetését, hogy a marhasó az ország minden részében teljesen egyforma áru legyen, úgy, mint a dohány, bélyeg vagy egyéb jövedéki tárgyak. Ezt a köriratot legközelebb tárgyalni fogja az O. M. G. E. is.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete f. é. április 30-tól május 2-ig rendezi Sopronban III. országos borvásárját. Ezt megelőzőleg a múlt hóban tartotta a pozsonyi II. orsz. borvásárt. Ezen a borvásáron több mint 200 termelő közel 600 borfajával vett részt; a vásári eredmény a legvérmesebb reményeket is meghaladta. Ez azonban még csak a kezdet. A felkeltett érdeklődést ébren kell tartanunk. Köztudomás szerint még tetemes azon bormennyiség, amely országszerte eladatlanul a termelők piacáiban hever. Nagyon ajánlatos tehát, hogy a termelők a III. országos borvásáron készleteikkel megjelenjenek, melynek sikerére az eddigieknél még nagyobb szabású intézkedések tettek. Sopron mint határszéli város és mint egy jeles termelési és kereskedelmi gócpont ily vásár rendezésére kiválóan alkalmasnak tetszik. E borvásáron kívül az idén több országos jellegű borvásár tartatni nem fog, vagyis ez évben több alkalma ily kedvezmények felhasználására a termelőnek nem lesz. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a „Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete“ igazgatósága Budapest, IX., Üllői-ut 25 szám, ahová a levelek s borbejelentések intézendők, valamint a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivata, amely a bejelentésre szolgáló nyomtatványokat az érdeklődőknek készséggel rendelkezésre bocsátja.

Tenyészbika vásár Veszprémben. A Veszprémi vármegyei Gazdasági Egyesület április 8-án tenyészbika vásárt rendez. A részvételre vonatkozó adatokat s egyéb tudnivalókat az érdek-

lőddkel készséggel közli a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala (Zalaegerszeg)

Az állatdíjazások új rendje. Az állattenyésztés javítására jeleatékony tényezők a megyeszerte megtartott állatkiállítások. A földművelésügyi miniszter az ezen kiállításokat rendező gazdasági egyesületeknek kilátásba helyezte az államsegítség fölemelését, kikötötte azonban, hogy csak abszolút értékű állatok jutalmaztassanak és a gazda köteleztessék jutalmazott állatját a tenyésztés számára megtartani. A gazda tehát midőn a jutalmat átvesszi, kötelező nyilatkozatot tesz, hogy jutalmazott állatját egy bizonyos ideig eladásra nem bocsáthatja. Ily módon remélhető, hogy az állatállomány országgszerte javulni fog.

A gőzeke művelés terjedése Magyarországon. 1904 évben 27 gőzekek vásároltak Magyarországon Angliából. A fejlődés egyszerre rohanossá vált, mit nagy mértékben segített elő az ideai szárazság, amely mélyen művelt talajon nem okoz oly károkat, mint a sekélyen száított földekben. A gőzekművelés terjedését jelentékenyen előmozdította a gőzeke szövetezetek keletkezése, a melyek lehetővé teszik azt, hogy nemcsak a nagy uradalmak, de a kisebb földbirtokosok is részvesülhessenek a mély művelés áldásaiban. A kezdeményezés e téren a Barsmegyei Gazdasági Egyesületé, a mely létrehozta ez évben a barsmegyei gazdák első gőzeke szövetezetét. Ennek nyomában a Hontmegyei Gazdasági Egyesület hozta létre a Hontmegyei Gazdasági Gőzeke Szövetezetét és utána a Temesmegyei Gazdasági Egyet alakította meg a harmadik ily szövetezetét.

Az Első magyar általános biztosító társaság folyó hó 16-án délután 4 órakor tartotta évi rendes közgyűlését Csekonics Endre gróf elnöklésével. Jelen volt 26 részvényes, kik összesen háromszáztizennyolc részvényt képviseltek. Az elnök megállapítván a közgyűlés határozatképességét, a jegyzőkönyv hitelesítésére Kostyán Ferenc és Barca Károly részvényeseket kérte föl. Ezután Jeney Lajos udvari tanácsos igazgató terjesztette elő az 1904-iki üzletéről szóló jelentést, fölolvastatván a felügyelő-bizottság, valamint a matematikai szakférfiak jelentése is. A közgyűlés az 1904. üzletéről szóló mérleget, mely a szabályszerű tartalékolások és levonások után 1,985 korona 08 fillér tiszta nyereséget mutat ki, helybenhagyta. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a fölmentést megadta s elhatározta, hogy a részvényenként 400 koronát tevő osztalék már a holnapi naptól fogva fizetessék ki. Közhasznú és jótékony célokra az igazgatóság és választmány együttes javaslata alapján 14.000 koronát szavaztak meg. Egyéb, a közgyűlést illető folyó ügyek elintézése után megejtették a választást egy megüresedett felügyelő-bizottsági tagsági helyre. A szavazatszedőküldöttség, mely Jankovich János, Lampel Vilmos és Szende Károly részvényesekből állott, kihirdette az eredményt, hogy felügyelő-bizottsági tagul egyhangulag Berzeviczy Albert dr. választatott meg. Végül Jankovich János a részvényesek nevében lelkes beszéddel üdvözölte Csekonics Endre gróf elnököt, abból az alkalmából, hogy a társaság e napokban ünnepelte kormányzótestületi taggá választásának huszonötödik évfordulóját. Csekonics Endre gróf az ovációért meghatóttan mondott köszönetet. Miután még a jelen voltak Ormódy Vilmost, a társaság vezérigazgatóját is a legszívélyesebb üdvözlésben részesítették, a közgyűlés véget ért.

Kik árulhatnak állatvásárokon? A kereskedelmi miniszter 49271/901. számú rendelete szerint állatvásárokon kizárólag csak a szűgyártók, kötelesek és bognárok készítményei és lópokrócok hozhatók forgalomba; egyéb iparcikkek csakis a kirakó vásárokon árusíthatók.

Allatgészségügy. Zalavármegye területén a legutolsó hivatalos statisztika szerint következő állati betegségek uralkodtak: Ragadós szájs- és körömfájás: Karmaes. Sertésorbán: Balatonfüred, Gulács, Monostorapáti, Zalamindszent, Zala-bér, Zalaesény. Sertésvész: Kerkakálófa, Petesháza, Drávaesény, Rigyác, Leudvaujfalú, Máhomfa, Igrice, Nagykapornak, Orosztonybaksháza, Badacsonytomaj, Balatonfüred, Balatonudvari, Gyulakeszi, Nemespécely, Szepezd, Tördemic, Apátfa, Besenyő, Boldogfa, Csatár, Keménfa, Kiskutas, Ságod Salomvár, Teskánd, Zalalövő, Zalamindszent, Almás, Zala-bér, Zalaegerszeg községekben.

Piaci áraink a legutolsó hetvására 50 kilogrammonként.

Áru	minőség	szélesség	kor. 100	kor. 50
búza			9.20	—
rozs			7.60	—
árpa			7.50	—
zab			6.80	—
tengeri			7.50	—
burgonya			—	—
lóher			—	—
bükköny			—	—
teherbab			—	—
tarkabab			—	—

Nyers selyem 9 forint 90 krajeártól 43 forint 25 krajeártig egy teljes ruhához szükséges szövet. *Bérmontve és már elvámolva*, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyem** ára Zürichben.

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott, mint jó bátyámnak, **Pataky Pál**-nak egyetlen közeli rokona, mélyen megindulva és hálás szívvel köszönöm meg mindazok szíves részvétét, akik bátyám temetésén részt vettek, koporsójára koszorut helyeztek s őt utolsó útjára a temetőbe kísérték.

Szívüöl jövő köszönetem kifejezése mellett fogadják néhai bátyám jóakarói, barátai és hozzátartozói azt az ígéretemet is, hogy azt a jóindulatot, amelyet az elhunyt iránt tanusítottak s azt a hálát, amelyet én szegény bátyám emlékének tartozom, mint ennek a városnak polgára és törekvő iparosa akarom leróni.

Zalaegerszeg, 1905 március 25.

Szabó Ferenc.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

„A legjobb alpesi tejet tartalmazza.”

Kísérleti czélokra fél dobozok a 1 Korona. A tisztelt szülészöknöknek probadozok és röpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNAL** féle főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Egy ft. plebános úr levele.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító úrnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Radowesitz, Csehország, posta Bilin.

Az ön Wilhelm-féle antiarthritikus, anti-rheumatikus vértisztító theáját beteges állapotomban, úgy mint a máj és lép, a szív és gyomor elzsírosodása, rheumatikus gerinc-fájdalomban, nehéz emésztés, vértódlás a fejben nyomás a velőre stb., ismételt kedvező eredménnyel használtam ugyanira, hogy egy kurát fűrdőben, vagy vizgyógyintézetben megtakarítottam, melyhez, sajnos, tehetségem nincs, valamint hivatásomnál fogva a szükséges időt sem nélkülözhetem.

Biztosítom önt, hogy részemről kellemes kötelességemnek tartom ezen kitűnő Wilhelm-féle antiarthritikus, anti-rheumatikus vértisztító teát mind az erre vonatkozó gyanús szenvedéseknél legjobban ajánlani és hálátat az ön szerencés találmányáért a szenvedő emberiségnek bebizonyítandó, amit az ön jeles gyógyhatású preparációja valóban meg is érdemel, arra mindig jobban figyelmeztetni.

Kitűnő tisztelettel

P. John Vince, plebános.

Egy használt, de jókarban levő

Remington irrógép olcsón eladó.

Különösen irodában használható.

Cím a kiadóhivatalban.

Nemzetközi Utazási Iroda Fiume

Via Alessandrina 4. sz. I. emelet.

A magyar kir. államvasutak városi menetjegy-irodája. A nemzetközi vasuti hálókocsi-társulat ügynöksége.

Vasuti menetjegyek minden irányban.

Hajójegyek valamennyi hajótársaság részére.

Hálókocsi helyek. — Podgyász feladás.

Utazási baleset és podgyász biztosítás.

PÉNZVÁLTÁS.

Cheque és Hitellevelek. — Utazási kézikönyvek. — Menetrendek.

Utazásoknál Olaszországba, vagy Olaszországon át Franciaországba és Dalmáciába különösen ajánlatos a jegyeket nálunk váltani, mert azok kiállításánál az időjárásnak megfelelően ajánlhatjuk a tengeren vagy vasuton való utazást.

Írásbeli felvilágosításokkal azonnal és ingyen szolgálunk.

Schmidthauer-féle

keserűvíz, reggelenként fél pohárral használva, meglepően gyors és nagyszerű sikerei pótolja otthon bármely évszakban a **KARLSBADI** és **MARIENBADI** ivókurát, gyomor és bélbajokban. Úgy szintén elkövéredés, szívelhájadosás s azzal járó fulladásnál, sárgaság, máj- és lépdaganatnál, cukorbetegség, csúz és köszvénynél stb. — Az »Igmándi« hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható: **Kaszter S.** gyógyszer-tárában, **Gyarmati V.**, **Kosztelitz M.** fűszerkereskedőknél. — Főszétküldés a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél Komáromban.

Nagy üveg ára 50 fillér, kis üveg ára 30 fillér.

Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

11092/tkv. 1904. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Wilhelmsburger Lederfabrik J. & I. Fleisch* bécsi cég végrehajtónak *Szekeres István és neje Seregélyes Róza* zalaegerszegi lakos végrehajtást szenvedő végrehajtási ügyében az árverés 528. korona 14 fillér tökekövetelés, ennek 1904. évi október hó 10-től járó 6%-os kamatai, 8 K 35 f óvási és közlési, 1/3% váltódfj, 31 K 35 f, 22 K 90 f, 13 K, 24 K 80 f, 4 K 10 f eddigi és 20 K 20 fillérben ezuttal megállapított árverési kérelmi költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalaegerszegi 1167. sz. tjkvben + 3650. hrsz. alatt felvett ingatlanok (présház, szőlő, szántó és kaszáló az Egerszeghegyen) Seregélyes Róza nevében álló fele részére 1078 K; II. a zalaegerszegi 1680. sz. tjkvben Seregélyes Róza tulajdonául felvett + 2891/a hrsz. ingatlana (szántó az általszegetti dűlőben) 171 K ezennel megállapított kikiáltási árban az alábbi feltételek mellett elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1905. évi április hó 10-ik napjának d. e. 10 órájkor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 107 K 80 f-t, 17 K 10 f-t készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-c. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszeg, 1904. évi december hó 27-én.

Rutich, kir. tszéki bírő.

Görcs csillapító
szélhajtóHódony-
csöppökétvágygerjesztő, emésztést elő-
segítő háziszser.

Egy üveg ára 1 K.

Két üvegnél kevesebb (2 K
50 fillér utánvét mellett) pos-
tán nem küldetik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárban

Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Faragó Béla

csász. és kir. udvari szállító
Zalaegerszegen.Legjobb ültetési idő
április, május.

Árjegyzék kívánatra.

Ajánl díszfenyőket 70 leg-
érdekesebb, a sötétzöldtől ezüstös-
kék- és aransárgáig változó szí-
nezetű fajban dronkint 40 fillértől
40 koronaig. Ugyazint minden-
fajta erdei tűlevelű facsemetéket,
lombfacsemetéket, díszbokrokat,
rózsákat, gyümölcsfa-vadoncokat,
élősvényeket és magvakat.

Meghívó.

A zalaegerszegi izraelita hitközség
évi rendes közgyűlését

folyó 1905 évi április hó 9-én vasár-
nap délután 2 órakor a felsőkereskedelmi
iskola nagytermében fogja megtartani,
melyre van szerencsénk a hitközség t.
tagjait hivatalos tisztelettel meghívni.

Zalaegerszeg, 1905 évi március 29.

Schlésinger Ármin   Boschán Gyula
hitk. titkár.   hitk. elnök.

Tárgysorozat:

1. Két jegyzőkönyvhitelcsítő kiküldése.
2. Az előjáróság és a templomépítési bizottság működéséről szóló jelentés tárgyalása.
3. A számvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása.
4. A zárszámadások jóváhagyása.
5. Az adókielvitő bizottság 21 tagjának választása. (alapsz. 71. §.)
6. A számvizsgáló bizottság 5 tagjának választása.
7. A főkantort véglegesítése tárgyában hozandó határozat.
8. A fürdőház megvételére vonatkozó előjárósági határozat jóváhagyása.
9. Az alapszabályok módosítására kiküldendő bizottság választása.
10. Netáni indítványok.

Jegyzet: 1. A részletes zárszámadásokat és az előjárósági jelentést a közgyűlés előtti öt napon minden hitközségi tag a hitközségi irodában betekintheti. (alapsz. 31. §.)
2. A tagok köréből a közgyűlés elé terjesztendő indítványok hat nappal a közgyűlés előtt az elnöknek írásban bejelentendők. (alapsz. 32. §.)

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyu-víz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dus, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézség-
geknel, vese- és gyomorbél-
bajokban, gyulladáshoz hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz.

Mint a belsőszervezet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyítószer, úgy is mint páratlan élvezeti italt „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ívónak rendes használatra lelküismerettel ajánljuk.

Egyedüli elárúsító Zalaegerszeg és vidéke részére: Gyarmati Vilmos fűszer- és csemege kereskedő.

A milliókra menő fizetésektelenségek

arra kényszerítik a posztgyárosokat, hogy felhalmozott áruikat, mintsem azokat bizonytalan fizetőknek hitelezze, inkább tetemes árendeménnyel készpénzfizetés ellenében a közönség rendelkezésére bocsássák. Ezen akció keresztülvitelére az

Országos Posztókitelti Áruház

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 4/B.
vállalkozott. Vidékre szétküld utánvéttel egy férföltönyre 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna posztót vagy kamgarant

CSAK 8 FORINTÉRT.

Ajánljuk hogy rendeljen, mert a készlet előreláthatólag nem tart sokáig. Mintákat a nagy forgalom miatt nem küld.

Üzlet megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy f. évi április hó 2-án helyben, az Arany Bányás szálloda épületében, a volt Fischer Miksa-féle üzlethelyiségben, **Szántó Henrik** név alatt, dúsan felszerelt **vászon-, rőfös- és divat-áru-üzletet**

nyitottam. — Kitűnő minőségű áruk bevásárlása által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az igen tisztelt vevőközönségnek mérsékelt árak mellett mindennemű vászon-, rőfös- és divatárunkban a legjobbat nyújthatom, miért is tisztelettel kérem a nagyérdemű közönség szíves látogatását, előre is biztosítva a lelkiismeretes és pontos kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

Szántó Henrik

→ Védjegy: „Horgony“.

Aliment Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy vékony, bizonyítottan hasznos, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult Közvélemény, osztrák és magyarországi bebizonyosítottan használt.

Figyelmeztetés. Szűk hamisítványok miatt be-
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan tüveget
fogadjunk el, amely a „Horgony“ védjeggyel és a
Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van oszma-
goltva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor.
és üvegekben minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József Gyógyszerárban, Budapest.
Richter Gyógyszerárban az „Arany országház“ Prágában,
Kilashochstrasse 6 neu. Mindennapi ártékű.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hirneves
valódi szépeességi

lenvászon és
damasztáru

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett
védjegye:Késmárki
gyártmány
csak az,mely ezen
védjeggyel
van
ellátva.

HAZAI IPAR!

MINDEN MŰVELT EMBERNEK

tájékozással kell ma bírnia az „occult tudományok“ felől.

A spiritizmus, psychizmus, mediumizmus, a magnetizmus, hypnotizmus, szomnambulizmus, a clairvoyance, telepathia stb.

az „érzékfölötti világnak“ olyan jelenségei, melyek elől ma már nem elzárkózni kell, de azokat tanulmányozni kötelesség, ha azt akarjuk, hogy hozzájáruljunk.

„MAGYAR SPHINX”

cím slatt most egy folyóirat jelenik meg, mely feladatát tüzte ki az occult tudományok propagálását hazánkban is és pedig a külföldi irányú előkelő színvonalon álló folyóiratainak mintájára,

kritikai és tudományos alapon, menten minden vallási rajongástól, elfogult tulzástól és éppen a tévhit, babona és charlatánizmus leküzdésére.

Mutatványfüzetet 50 fillér ellenében küld a MAGYAR SPHINX kiadóhivatala Baróth, Háromszékm.

Ugyanitt közelebb meg fog jelenni:

„A HYPNOTIZMUS CSODÁS VILÁGÁRÓL.“
Érdeklődők forduljanak a „M. Sph.“ kiadóhivatalához.

58. 905.

Pályázati hirdetés.

A zalaegerszegi ipartestület a saját bérlete alatt lévő több helyiségből álló

szálló vendéglőjére

1905 év május hó 1-től kezdve egy esetleg több évre egy **szakember kezelőt** keres.

A kik ezen kezelőséget elnyerni óhajtják, forduljanak az ipartestülethez, ahol a hivatalos órák alatt bővebb felvilágosítás nyerhető.

A pályázni szándékozók ajánlataikat **folyó évi április hó 9-ig** az ipartestület elnökségéhez okvetlen nyújtsák be, mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Zalaegerszeg, 1905 március hó 9-én tartott előljárósági ülésből.

Az ipartestület elnöksége.

Szőlőlugast

Ültessük minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladozóbb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, Biharm.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Közhírré tesszük, miszerint a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán

törlesztéses jelzálog-kölcsön üzletek felvétele céljából megállapodásra léptünk.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

Egy jó házból való fiu

tanoncúl felvétetik
Unger Antal könyvnyomdájába.

Hirdetés.

Az „**Alsólendvai Takarékpénztár**” 1905. évi március 1-én tartott rendes évi közgyűlése az intézet 80.000 korona részvénytőkéjének 300.000 koronára való felemelését a következő módokat mellett határozta el:

1. Az intézet 400 drb régi 200 korona névértékű részvényét becseréli 400 drb 500 korona névértékű részvényre.

A becserélés 1905. október 15-én történik.

2. Kibocsát az intézet 200 drb új 500 korona névértékű részvényt, a jelenlegi részvényesek részére elővételi joggal 750 korona részvényenkénti kibocsátási ár mellett, miből 500 korona esik részvénytőkére, 250 korona pedig a tartaléktőkéhez csatolatik.

3. A jelenlegi részvényeseknek minden két darab részvény után egy darab új részvényre van elővételi joguk.

4. Azon régi részvényes, aki elővételi jogát gyakorolni kívánja, tartozik ebbeli szándékát legkésőbb **1905 évi április 15-ig** az igazgatóságnál bejelenteni. Később beérkező bejelentések az elővételi jog alapján figyelembe nem vehetők.

5. 750 korona kibocsátási ár a következő részletekben fizetendő:

1905 május 1. napján 250 korona.

1905 július 1. napján 250 korona.

1905 október 1. napján 250 korona.

Ezen kibocsátási áron felül részvény kiállítás és bélyegilleték címén minden darab új részvény után 1903 május 1-én 5 korona fizetendő. A befizetések után az intézet 1905 december 31-ig 5% kamatot fizet.

A késedelmes fizető tartozik azonban a fizetés határnapjától a megtörtént fizetés napjáig, mely nap azonban csak a következő részletfizetés esedékességéig terjedhet, 6% késedelmi kamatot fizetni.

6. A 200 drb új kibocsátású részvény 1906 január hó 1-től részesül a régiekkel egyenlő osztalékban.

7. Minden új részvény után egy ideiglenes elismervény adatik ki és ezen elismervényen lesznek a fizetések nyugtázva.

8. Az igazgatóság meghatalmazást nyert arra, hogy a régi részvényesek által netán át nem veendő új részvényeket 1905 április 15-ike után szabadkézből értékesíthesse, de semmi esetben 755 K-n alul.

Alsólendva, 1905. március hó 24-én.

Az alsólendvai takarékpénztár igazgatósága.

785./kb. 905.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 13255. I-905. sz. leiratával az „**avasi dűlő**”-ben létesítendő mezei dűlőhöz szükséges és Árvay István örökösei tulajdonát képező, a zalaegerszegi 323. sz. tjkben 2386 és 2389 hrszámok alatt felvett, továbbá Grünvald József örökösei tulajdonát képező, a zalaegerszegi 2642. sz. tjkben 2388. hrsz., Szakonyi József és neje Németh Lujza tulajdonát képező a zalaegerszegi 1026. sz. tjkben 2357/b, továbbá Palkovics Olga, Ilonka és Irén kiskorúak tulajdonát képező, a zalaegerszegi 2564. sz. tjkben 2387/a/1. hrszám, Szidnay Fáni tulajdonát képező és a zalaegerszegi 203. sz. tjkben felvett 2387/a/2. hrsz., Záborszky József és neje Muzsik Mária tulajdonát képező és a zalaegerszegi 3207. sz. tjkben felvett 2385/b/4/a, 2385/a/4/a és 2619/b/2/a hrsz és Faragó Béla tulajdonát képező és zalaegerszegi 1012. sz. tjkben felvett 2395. hrsz. ingatlanok megszerzése céljából a kisajátítási eljárást 1905 évi március hó 8-án 13255/I-905. sz. alatt kelt rendeletével az 1881. 41. tez. 33. §-a alapján elrendelte.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága ennél fogva az előbb idézett te. 33 és következő szakaszaiban előírt bizottsági eljárás teljesítésére Deák Mihály bizottsági tag elnöke alatt Nagy László és Hajik István megyei bizottsági tagokat és Kauffmann Mátyás vármegyei aljegyzőt küldötte ki és a tárgyalást 1905 évi április hó 17-ik napjának d. e. 10 órájára Zalaegerszeg város-házába tűzte ki.

Erről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy a kisajátítási tervet és összeírást a tárgyalás napjára Zalaegerszeg város házában megtekintethetik, figyelemzetnek továbbá a törvény 36. §-ának intézkedéseire, valamint arra, hogy a 34. §. értelmében a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemi határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Kelt Zalavármegye közig. bizottságának Zalaegerszegen, 1905 március 14-én tartott havi ülésében.

Főispán s közig. biz. elnök úr h.

Csertán Károly

Zalavármegye alispánja.

Ingyen látványosság!

Írjon egy levelezőlapot s megkapja ingyen és bérmentve **ruhaszövet** és **mosószövet**

minta-
gyűjteményemet.

Az árak olcsóbbak mint bárhol.

B. SCHIFF

első és legnagyobb női ruhaszövet, uri ruhaszövet, mosószövet és vászonneműek szétküldési áruháza.

Bécs, I., Fleischmarkt 6.

Uj!
Cook és Johnson-féle

amerikai szabadalmazott

tyukszem gyűrű.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere. Hatása nagyszerű és azonnal csillapítja a fájdalmat.

Kapható az Osztrák Magyar Monarchia minden gyógyszer-tárában.

1 db borítékban 20 fillér, 6 db dobozban 1 K. Postán küldve 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszer-tára Budapest, VI. Király-u. 12.

Az Osztrák-Magyar Monarchia központi raktára: „A Samaritanus”-hoz címzett gyógyszer-tár, Grázban.

Mészáros üzlet!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy Zalaegerszegen a főtéren (Ján-féle házban)

mészáros üzletet

nyitottam s mindig a **legjobb minőségű** és **friss hússal** szolgálok a legjutányosabb napi árak mellett.

T. vevőimet a legfigyelmesebb kiszolgálásról biztosítva szíves pártfogást kérek

Neumárk József

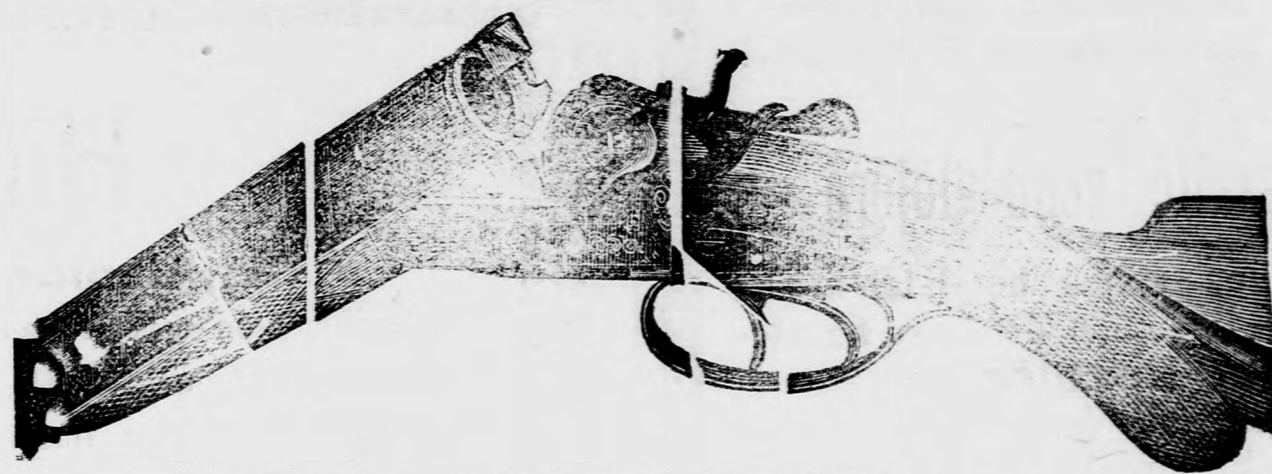
mészáros mester.

Hirdetmény.

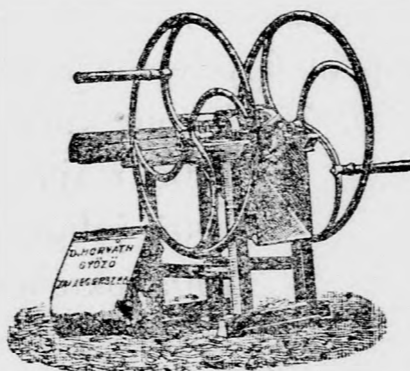
A zalaegerszegi 352. és 2160. számú tjkben beírott mintegy 10000 □-öl térfogatu **szántó, szőlő** és **rétbirtokból** álló ingatlan birtok, mely kitűnő minőségű, szabadkézből **eladó.**

Az ingatlanokat terhelő 3000 koronás jelzálogos kölcsön átvehető és csak a vételár többlet fizetendő ki készpénzben.

Értekezni lehet levéllileg vagy szóval **Györffy Géza** ügyvéddel **Devecserben**, továbbá felvilágosítást ad **Boschán Gyula** ügyvéd Zalaegerszegen.

Deszka és léckereskedés.

Vas- és fűszerkereskedésemet **deszka és léckereskedéssel** kibővíttem és egyéb építkezési anyagokból, vízhatlan cementek, elszigetelő lemezek, faszindely, menyezethez nádfonat, John-féle kéménytoldók, kátrányok, épületvasalások és festékárúkból állandó nagy raktárt tartok.

D. Horváth Győző

az „arany kasza”-hoz címzett
vas-, fűszer- és deszkakereskedése
Zalaegerszegen.

Megbízható gazdasági és konyhakerti magvak.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószert puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

Tűzhelyek, gazdasági gépek.

Gazdasági és háztartási cikkek.

MATTONI FÉLE
BUDAI
KESERŰVIZ
legjobb hajtószer.
Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szobeszedé a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvenessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Cosa oly eszedesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becsstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített s sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 f, levelezőlapok 10 fillérel bérmentesítendőek.)

COSA INSTITUTE
(Dept. 217),
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban lévő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruha emük mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,
„Asszonydícséret“

végleges,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

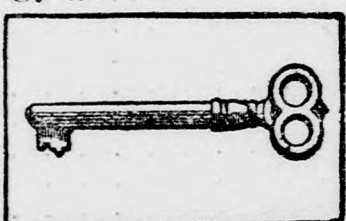
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nélküldhetővé válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

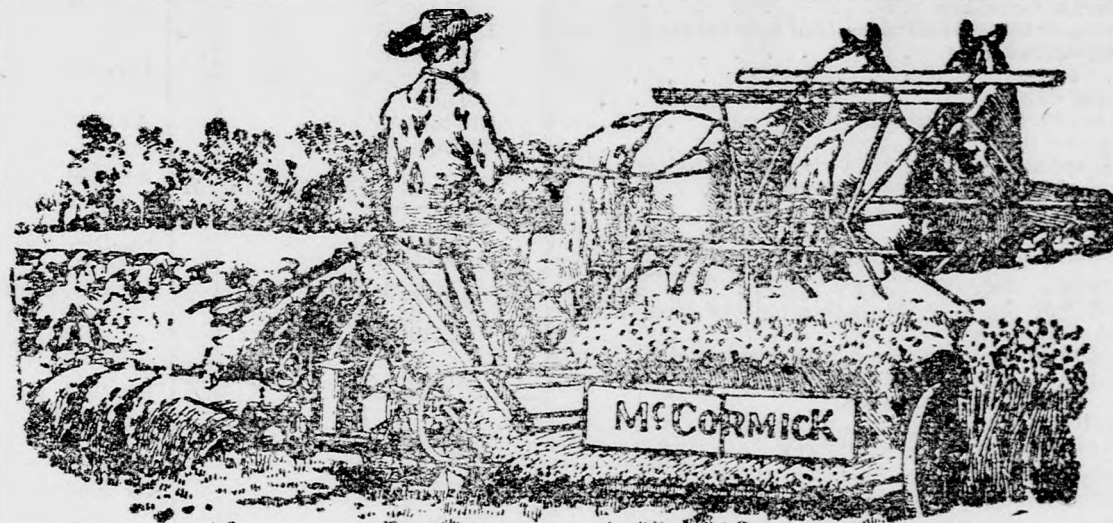
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kéveköttófonál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rugós boronák, cultivátorek, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élyezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, orosíti az ember gyomr-szerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint felfújás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szurulás, kólikafájdalmak, szívverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Deveser, Kiszell, Muraszombat, Bellatince, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Bóba, Középbisztrice, Pince, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell!

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáfordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A zalaegerszegi főügynökség:

a zalaegerszegi takarékpénztár részvény-társaság.

